

KULTUR. En knuten nyckelring, modell större, finns med bland det hantverk som segelsömmaren **Jouni Lahdenperä** just nu visar på galleri Fäktargubben i Mariehamn. Nyan har tagit sig en titt och träffat hantverkaren.

SIDAN 8

Stor undersökning av kritiserad fångstmetod

Gäddor verkar klarar catch and release

NYHETER. Gäddor verkar tåla behandlingen vid catch and release-fiske rätt bra, även om mindre skador uppstår. Det visar en ny åländsk undersökning.

Vid catch and release-fiske släpps den fångade fisken tillbaka i sjön. Detta fiskesätt är mycket vanligt bland annat inom sportfisket,

men har även kritiserats hårt för att vara oetiskt och orsaka lidande för fisken.

Det åländska projektets målsättning har dock inte varit att ta ställning till etiska eller moraliska frågeställningar kring fiskesättet, utan att utarbeta en rekommendation för vilka gäddor som har en chans att klara en

återutsättning. Gäddmärkningen har pågått sedan våren 2005 och är ett samarbete mellan landskapets fiskeribyrå och Ålands turistförbund. Totalt har närmare 700 gäddor märkts i Vårdö.

Den som får en märkt gädda på kroken uppmanas att höra av sig till fiskeribyrån. SIDAN 10

Ingen ny vd för Air Åland

NYHETER. Inom Air Åland läggs nu fokus på att få basverksamheten, flygtrafiken till och från Åland, att bli lönsam. De många utmaningarna som väntar bolaget gör att man tillsvidare väntar med att tillsätta en ny vd tills läget blivit mer stabilt.

– Förutsättningarna och situationen har ändrats så mycket sedan vi annonserade ut tjänsten, säger Air Ålands styrelseordförande **Peter Grönlund**.

I går meddelande flygbolaget att den relativt nya samarbetet med finländska Wingo XPRS avbryts på grund av lönsamhetsproblem. Det innebär att personalstyrkan och planflottan kommer att minskas i motsvarande grad.

– Vi måste fokusera på vår egen produktion och på att få den lönsam, säger tf vd **Jörgen Gustafsson**, som hoppas att man ska klara sig utan att höja priset för kunderna. SIDAN 4

Här är Ålands farligaste djur

REPORTAGE. Vilka är Ålands tio farligaste djur? Finns det några kryp eller annat smått som tenderar glömmas bort i fästinghysterin, eller är Åland verkligen så tryggt som man kunde tro?

Svaret är både ja och nej. Det lönar sig definitivt att ha respekt för fästingen, som kommer på andra plats på listan. Men det farligaste djuret av alla stöter du på när du ser dig i spegeln.

– På en sådan lista måste man sätta människan på överlägsen första plats, tycker naturvårdsintendent **Jörgen Eriksson** som också har ett par andra djur på sin lista som inte är alldeles självklara. SIDORNA 12-13

Toppar alla listor. Människan är det överlägset farligaste djuret av alla, konstaterar landskapsregeringens naturvårdsintendent Jörgen Eriksson.

Oro inför nästa skyfall

REPORTAGE. Sune Mattsson som driver gästgården Christiansund i Eckerö Böle, är kritisk mot att trummorna under vägen och under hans infart är för små – trots att de kunde ha förstörats när vägen byggdes om. – Vid nästa skyfall blir det samma sak igen här hos oss, säger han. Landskapets trafikavdelning följer ingen särskild strategi för att förebygga skador. Men stadens vatten- och avloppsverk har i flera år arbetat målmedvetet för att bygga bort underdimensionerade dagvattenrör. SIDORNA 2-3

Helt i teak. Väggar och tak går i teak i konferensrummet. Lagg märke till den speciella takkonstruktionen som smälner av uppåt. Gun Erikson-Hjerling visar runt. Foto: STEFAN ÖHBERG

Tak av teak i gedigen bygggnad

REPORTAGE. Följ med på en rundvandring genom en arkitektoniskt välbevarad helhet från 1960-talet! Gustaf Eriksons rederikontor byggdes av gedigna material – kvalitet in i minsta detalj. Få ingrepp har gjorts, stilen har behållits en-

ligt de ursprungliga intentionerna och snart har bygnaden i hörnet av Ålandsvägen och Norra Esplanadgatan uppnått en sådan ålder att det kan k-märkas.

– Vi har faktiskt funderat på det, säger fastig-

hetsbolagets styrelseordförande **Gun Erikson-Hjerling**.

Nu väntar en renovering – den första på 41 år. Husets karaktär ska bevaras men elsystem och stamledningar ska bytas ut. SIDORNA 14-15

familjen **6**

"Att finnas i nuet är den finaste gåva man kan ge sig själv."

ANN GUSTAFSSON I PRATSTUNDEN.

sport **18**

Kim Eriksson lyckades över allas förväntningar i SM-deltävlingen i Malmö i helgen.

sport **19**

"Jag både skrattade och grät om vartannat och var så otroligt lycklig."

CARITA FRIBERG EFTER STOCKHOLM MARATHON

åland 24 i kväll

SE MERA PÅ TV **24**

EKONOMI: Finländarna är bäst i Europa på att betala räkningar i tid. Hur är det med ålänningarna?

SOMMAR-

TILLFÄLLET

ÖPPET:
vardagar 10.00-19.00,
lördagar och söndagar 11.00-16.00

SKYFALLET 2007

2008. Trummorna under väg och infart är lika klena som tidigare trots att vägen byggts om, tycker Sune Mattsson och Angela Andersson som driver Christiansunds gästgård. Det betyder att risken för översvämning

Landskapet förebygger inte översvämningsrisken, hävdar Eckeröbo

”Det blir samma sak nästa

Under skyfallet i fjol forsade vattnet över Christiansunds gästgårds tomt ner mot stranden i Eckerö Böle.

Nu har stora vägen byggts om, men vägtrumman har inte förstörats.

Sune Mattsson och Angela Andersson, som driver gästhemmet som ligger mellan stora vägen och stranden, miss med fasa 30 maj 2007.

Över gårdsplanen forsade vatten från alla håll och kanter eftersom gästhemmet ligger lågt.

– Vattnet strömmade så snabbt att det var svårt att ta sig fram genom det, minns Angela Andersson.

En enda lergröt

Vattnet forsade genom husgrunderna – in genom ventilen på ena sidan och ut genom ventilen på den andra. en stor bit av en grusväg spolades med och gräsmattan blev en enda lergröt.

– Där vi bor försvann vägen så först kom vi inte ut med bilarna. När jag kom hit så rann det vatten överallt. Vi lyckades gräva av hela infarten med grävmaskin när skyfallet hade pågått någon timme så att vattnet kunde rinna en annan väg. Det tog två timmar innan flödet i diket blev mindre.

För paret blev det mycket grusskottande och tvättning av husgrunder som var helt igen-slammade av leran. Husgrunderna måste torkas ut med hjälp av fläktar. Sammantaget blev det massor av extrajobb.

– Ja, hela parkeringsplatsen hade ju flyttat ut på gräsmattan..

Klena trummor

Paret är starkt kritiskt mot att landskapet inte tagit hänsyn till nya skyfall när man byggt nya vägen. Trummorna under vägen är fortfarande för klena och diket som borde avlasta gårdsplanen från vattenmassor är för

grunt eftersom ledningar ligger nedgrävda så pass ytligt.

– Det är som om landskapets killar skulle tro att det bara regnar på den här sidan av vägen. Men jag har sagt åt dem att det regnar ju också på andra sidan, säger Sune med lätt ironi.

Deras tolkning är att förödel-sen blir lika stor när nästa skyfall kommer.

– Det kommer garanterat. Man behöver inte vara ingenjör för att räkna ut att det inte kommer att gå bra även om det inte skulle regna mera än 50 mm.

”Lätt sommarregn”

Hoppas att det inte kommer störtregn, säger Angela.

– Vi vill bara ha små lätta sommarregn som vattnar gräsmattan.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 471

Mariehamns vatten- och avloppsverk har klimatstrategi

”Vi tänker framåt hela tiden”

Mariehamns vatten- och avloppsverk tänker på kommande skyfall när gator byggs om.

– Vi arbetar hela tiden med den strategin, säger VA-chefen Jouni Huhtala.

Han tror inte att det någonstans, i någon stad, finns full beredskap för skyfall av det slaget som på västra Åland i slutet av maj i fjol. Staden fick inte alls lika mycket regn som Eckerö och Hammarland.

Hur hade det gått om Mariehamn hade fått 170 millimeter regn på tre timmar?

– Dåligt. Många källare hade blivit översvämmade, vattnet skulle ha forsats på gatorna och pumparna hade inte hunnit få undan det. Byggnader hade fått

fuktskador och utspätt avloppsvatten hade kommit ut ur systemet eftersom dagvattenssystemet inte är helt separerat från avloppssystemet.

Värst i Norrböle

Främst hade detta troligen drabbat Norrböle. Avrinningsytan är stor, asfaltytorna omfattade och taken många och stora över industribyggnaderna. Till detta kommer nya industri- och bostadsområden i Jomala nära stadsgränsen. Allt detta ytvatten rinner genom ett och samma rör ut i Slemmern.

Dessutom ligger Norrböle och Hindersböle – gamla Godbyvägen, Odalvägen – lägst av stadsdelarna i förhållande till havsvattenytan.

– I dag är dagvattenröret från norra staden till Slemmern un-

derdimensionerat. Vi utreder tillsammans med Jomala hur vi ska åtgärda det, berättar Jouni Huhtala.

Ska uppgraderas

Det är meningen att också resten av rörsystemet ska uppgraderas med tanke på risken för framtida regn.

Också de äldsta delarna av stadens centrum ligger ganska lågt, vissa delar av Ålandsvägen till exempel.

– Alltid när vi gräver upp någon gata tänker vi på framtiden och byter ut rören mot grövre. Vi är medvetna om problemet och gör vad vi kan med de resurser vi har. Men vi har 100 km avlopps- och dagvattenledningar i stadens gator och det går inte att bygga om allt på ett år.

ANNIKA ORRE

ning är överhängande också vid nästa skyfall.

2007. Parkeringen flyttade ut på gräsmattan som blev en enda lergröt när det stora och långa diket svämmade över.

2007. Vid skyfallet för ett år sedan grävdes infarten av akut för att öppna för regnvattnet vid sidan av tomten.

2008. Mycket arbete blev det med att återställa gårdsplanen och torka och putsa husgrunderna.

Ingen klar strategi för landskapet
Landskapsregeringen har ingen klar strategi för de skyfall som är att vänta framöver i takt med att det blir allt varmare. – Men ändå har vi nog hela tiden ökat på vägtrumornas storlek, säger vägingenjör Stig Janson.

Landskapet har massor med vägtrummor över hela Åland som inte är dimensionerade för skyfall, säger han.
– När vi lägger nya trummor begär vi först utlåtande från jordbruksbyrån på nederbördsområden. Vi dimensionerar trummorna enligt det. Vad jag kan komma ihåg så har det varit bara två riktigt svåra skyfall under de 20 år jag har erfarenhet av, ett i Vårdö för ett tiotal år sedan och så i Eckerö i fjol. Jag tror nog att vi behöver ha lite mera kött på benen innan vi börjar ändra på trumstorlekarna, även om vi förstås följer med utvecklingen.
Han utgår från att skyfallet i fjol var mera en slump än tecken på en ny trend.
– I så fall är det ju inte bara vi som måste anpassa oss till ett nytt klimat utan det gäller hela samhället. (ao)

Säkerhet. Dagvattenrör dimensionerade för stora mängder regn följer samma säkerhetstänkande som livboj vid reningsverkets djupa bassänger. Jouni Huhtala, chef för stadens va-verk, berättar att verket tänker på ökande regnmängder när rör byts ut.
Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

Alltid nära dig

3-8.6

Kycklingklubbor
600 g, ugnsfärdigt kryddade **PÍRKKA**
(EP 4,32/kg) ask **2,59**

Gris inre filé
..... kg **11,95**

Skärgårdswienerkorv
..... kg **7,99**

Prostens magra
ca 500 g
ACA st **10,50**

Korvbröd Págen
12 st/500 g (EP 5,90/kg)
..... st **2,95**

Källarfranska
10 st (EP 6,20/kg)
..... st **2,79**

Kanelmunk
(EP 12,50/kg)
..... st **0,75**

Fanipala kexvåfflor
215 g (EP 11,32/kg)
..... st **2,49**

Röd paprika
Holland
..... kg **2,95**

God betjäning. För dig.

• Mariehamn:	Citylivs, Malins Livs,	• Jomala:	Sven Mattsson
• Brändö:	Einar Holmberg	• Lumparland:	Matboden
• Geta:	Getaboden	• Vårdö:	Vårdö Närbutik
• Föglö:	Föglöbutiken	• Saltvik:	Kvarnbo Butiken

PLUSSA

**JUNI MÅNADS
PLUSSA ERBJUDANDEN**

Wilhelm grillkorv Atria
Traditionell, 600 g
MED PLUSSAKORT
(EP 4,81/kg) st **2,89**
UTAN PLUSSAKORT
(EP 5,81/kg) st **3,49**

American bacon
170 g, original
MED PLUSSAKORT
(EP 8,82/kg) ... 2 pkt **3,00**
UTAN PLUSSAKORT
(EP 11,11/kg) st **1,89**

Koskenlaskija smältost VALIO
250 g
MED PLUSSAKORT
(EP 10,00/kg) ... 2 st **5,00**
UTAN PLUSSAKORT
(EP 11,40/kg) st **2,85**

Battery energidryck
0,33 l burk, inkl. pant
MED PLUSSAKORT
(EP 6,06/l) 2 st **4,00**
UTAN PLUSSAKORT
(EP 6,81/l) st **2,25**

Ingen ny vd, samarbete avbryts, avtal måste omförhandlas

Många nya utmaningar väntar för Air Åland

Air Åland avbryter sitt samarbete med finländska Wingo efter lönsamhetsproblem.

- Vi måste fokusera på vår egen produktion och på att få den lönsam, säger tf vd Jörgen Gustafsson.

Till hösten väntar fler utmaningar då avtalet löper ut för flygoperatören Avion Express och för flygningarna till Arlanda. Tillsättandet av en ny vd har tillsvidare lagts på is.

Under våren har arbetet pågått med att tillsätta en ny vd för flygbolaget Air Åland. Sexton personer sökte tjänsten i mars, men nu har arbetet med att utse en ny vd tillsvidare avbrutits.

– Utgångsläget är ett annat än när vi annonserade ut tjänsten, säger styrelsens ordförande **Peter Grönlund**, som berättar att man nu ger tillsättandet andrum så att man sedan kan få rätt profil på den nya vd:n.

Konsult fortsätter

Det är stora utmaningar som väntar bolaget den kommande tiden och direktörsuppdraget kommer därför fortsättningsvis att skötas av konsulten Jörgen Gustafsson. Peter Grönlund vill dock inte berätta vad det kostar att ha en konsult som vd.

– Men det är alltid dyrare än en ordinarie. Men samtidigt, om han gör ett bra arbete så tjänar man nog in en del, säger Peter Grönlund.

I går på eftermiddagen gick Air Åland ut med ett pressmeddelande där man berättade att samarbetet med den finländ-

Fokus på hemmaplan. Inom Air Åland läggs nu fokus på att få basverksamheten, flygtrafiken till och från Åland, att bli lönsam. Personal och planantal anpassas och minskas och nya anbud tas in på flygoperatör. En ny vd kommer inte att tillsättas förrän läget stabiliserats. Foto: ERKKI SANTAMALA

ska flygreseoperatören Wingo XPRS upphör den 30 juni på grund av lönsamhetsproblem.

Minskar personal

Sedan januari har Air Åland, genom sin operatör Avion Express, skött Wingos flygturer från Åbo och Tammerfors till Uleåborg. För att sköta uppdraget nyanställdes cirka 10 personer och två flygplan till leasades. Personalen och planantalet kommer nu att mins-

ka i motsvarande grad.

– Vi måste fokusera på vår egen produktion och på att få den lönsam. Detta är särskilt viktigt i dagar som dessa då bränslepriset stigit med närmare 70 procent sedan början på 2007, skriver Jörgen Gustafsson i meddelandet.

Därtill ska avtalet med nuvarande flygoperatören Avion Express omförhandlas och konkurrerande anbud tas in. Denna process pågår just nu.

I vinter är det dags att omförhandla avtalet med landskapet om trafiken mot Arlanda.

Hur ser framtiden ut för Air Åland?

– Vi ser med tillförsikt på framtiden men nu måste vi se över vår verksamhet. Men själva basverksamheten, den verksamhet som vi ska bedriva, den tror jag absolut att vi kommer att få lönsam på sikt, säger Peter Grönlund.

I pressmeddelandet berättas att det försäljningsmässigt har

sett bra ut för Air Åland under de senaste månaderna. Man noterar en passagerartillväxt från föregående år på både Helsingfors, 13 procent, och Stockholm, 17 procent.

– Vi hoppas på att kunna öka antalet resenärer ytterligare för att möta våra ökade kostnader så att vi slipper höja priserna mot våra resenärer, skriver Jörgen Gustafsson.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Olofsson & co ska driva caféet på Alfågeln. Foto: ERKKI SANTAMALA

Ny café-innehavare på Alfågeln

■Café Kummel, som sedan januari har haft caféverksamheten på Alfågeln får inte förlängt kontrakt. En av delägarna **Maja Nordberg** vet inte vad som händer med café Kummel i framtiden.

– Vi har inte funderat så långt ännu, säger Nordberg. Kontraktet upphör den första september.

Två godkända ansökningar om caféverksamheten lämnades in, och en tredje som var försenad. Caféet på Alfågeln kommer att drivas av Olofsson & co, samma företag som har caféet på Skiftet. Avtalet gäller från 1 september 2008 till 28 augusti 2013.

Hittills har det bara varit företag från Åland som ansökt om caféverksamhet på skärgårdsfärjorna, men speciellt på södra linjen har det varit få ansökande.

– En höst var caféet stängt på en av båtarna på södra linjen för att ingen ansökning kom in, men de senaste tre åren har det åtminstone varit en sökande varje gång, säger **Bo Karlsson**, sjötrafikchef vid landskapet. (jo)

Misstänker sig ha blivit drogad

■En kvinna tror sig ha blivit drogad på en av Mariehamns restauranger under fredagen. Personen uppger att ett preparat av okänd sort har lagts i drinken då flaskan inte var under uppsyn. Kvinnan anmälde dagen efter saken till polisen. Ett drogtest har tagits men någon misstänkt finns för närvarande inte.

I lördags var det bråk mellan två personer i Godby och slag utdelades. Händelsen rubriceras som misshandel.

I onsdags stals en cykel från Baltichallen. Två cyklar försvann även under helgen. En cykel försvann från Vikingahallen, och en annan från Österhamn.

En cykeldator blev stulen på torsdagen. Cykeln stod parkerad utanför stadshuset när händelsen inträffade.

Tre postlådor har slagits omkull på norra Svibyvägen under lördagsnatten. (jo)

■**Bland 18 sökande** har **Jesper Sindén** utsetts till ordinarie hamnövervakare vid Mariehamns stad från den 1 juni.

Nya fjärrvärmekunder anslöt sig under fjolåret

Men priset steg eftersom det delvis är bundet till oljepriset

I fjol byggde Mariehamns energi nästan 2,3 kilometer nya fjärrvärmeledningar i Norrböle, till Alandica kultur och kongress och till Postens terminal i Sviby.

Det totala ledningsnätet är nu 52,3 km långt, framgår det ur energibolagets verksamhetsberättelse för fjolåret.

Försäljningen av fjärrvärme minskade med 1,2 procent. Priset på fjärrvärme är till viss del relaterat till oljepriset som steg kraftigt under fjolåret och därför måste konsumenterna också betala mera för värmen.

Å andra sidan sjönk trycket

på priset på grund av att den nya pelletspannan för bioenergi i Sviby panncentral kunde tas i bruk. I december kunde det nya biobränsleledade kraftvärmeverket inom Mariehamns bioenergi börja leverera energi till fjärrvärmenätet. I dag täcks 65 procent av årsbehovet av biobränslebaserad värme.

Mycket varmare

2007 som helhet var 13,6 grader varmare än normalt enligt graddagtalet, ett teoretiskt mått på uppvärmningsbehovet. Bara februari, augusti och november var kallare än normalt, alla övriga månader var varmare.

Antalet fjärrvärmekunder ökade med 17 till totalt 617. Energiförlusterna i ledningsnätet i staden utgjorde 11,2 procent av den totala energianskaffningen. Förlustandelen ökade på grund av den ganska omfattande utbyggnaden av ledningsnätet i kombination med lägre försäljning tack vara den milda väderleken.

Utsläppsrätter

Handeln med utsläppsrätter för koldioxid gav mindre intäkter än budgeterat under fjolåret eftersom marknadspriserna föll kraftigt och utsläppsrätterna var värda nära noll vid årets slut.

Mera biovärme. I slutet av fjolåret ökade andelen bioenergi i fjärrvärmeabonnenternas ledningar när Mariehamns bioenergis nya anläggning togs i bruk. Bolaget delägs av Mariehamns energi. Arkivfoto: RASMUS OLIN

Fakta/Mariehamns energi 2006-2007 (euro)

Nyckeltal	2007	2006
Omsättning	5.184.000	5.520.000
Rörelsevinst	128.000	374.000

Inför handelsperioden 2008-2012 ser det dock bättre ut och en stor del av utsläppsrätterna har redan sålts för 18-20 euro per styck.

I fjol såldes 7.000 av de outnyttjade utsläppsrätterna för ett medelpris om 0,55 euro per styck.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Ministern försvarade jordbruksstödet

Står inför förändringar. Just nu märks en utveckling av EU:s jordbrukspolitik som inte passar de småskaliga åländska förhållandena, enligt landskapsregeringens jordbruksprogram. Redan nu sänks stöden år för år. Att utveckla konkurrenskraften hos det åländska jordbruket är därför av stor vikt, det verkar lagtingsledamöterna vara eniga om.

Foto: JONAS EDSVIK

LAGTINGET. Näringsminister Jan-Erik Mattsson försvarade i går stöd-pengarna till de åländska jordbrukarna.

– Jag tycker att det är lite förment att kritisera jordbruket som man har gjort den senaste tiden och jag klär gärna skott för den som kritiserar mig för att uttala mig på det här viset.

Jordbrukets beroende av stöd har debatterats flitigt i insändare och messpalter. När lagtinget i går diskuterade landskapsregeringens jordbruksprogram för de kommande åren fanns ämnet högt på dagordningen.

EU-kommissionen gör för närvarande en ”hälsokontroll” av den gemensamma jordbrukspolitiken. Ett aktuellt förslag är en minskning av de inkomstbaserade stöden, för att istället införa ett system med mer enhetliga stödnivåer.

Man vill också gradvis minska stödutbetalningarna till stora jordbruksföretag samt öka den minsta areal som en jordbrukare måste inneha för att ha rätt till EU-stöd, vilket i dag är 0,3 hektar.

– Man kan konstatera att satsningar på marknadsanpassningar och utfasning av inkomststöd och 141-stödet gör att ett utvecklande av konkurrenskraften inom det åländska

lantbruket är mycket viktigt, med perspektivet på perioden efter 2013, sade Jan-Erik Mattsson.

Hög kvalitet

Barbro Sundback (s) ställde en fråga angående framtiden till näringsministern.

– Om vi inte kan konkurrera med storleken, vad är då alternativet?

– Det som vi ska konkurrera med är det kluster som vi har, som använder sig av högkvalitativa produkter som produceras på Åland, svarade Mattsson.

Varierande stöd

Henry Lindström (c) talade

om jordbrukspolitikens utveckling de senaste åren.

– Sedan vi gick med i EU har vissa av stöden förändrats och vissa har försvunnit. Samtidigt är det så att det grundstöd som finns för EU:s jordbrukspolitik varierar väldigt mycket. Jordbrukarna i Syd- och Mellaneuropa har ett mycket högre stöd än vad man kan få på Åland och i Finland. För att kunna driva verksamheten har man varit tvungen att utnyttja de olika stödmöjligheter som finns och komplettera ytterligare med nationella stöd som också har godkänts från EU:s sida.

Stöden till jordbruket hänger samman med EU:s jordbruks-

politik där man gått in för att livsmedel ska vara billiga, säger han.

– Därigenom har man presat priserna till en låg nivå. För att det ska vara möjligt att producera så behövs det stöd.

– Det är viktigt att våra jordbrukare kan utnyttja de stöd som finns.

När debatten avslutades återstod ett tiotal anföranden. Diskussionen fortsätter i dag.

ANNIKA KULLMAN
annika.kullman@nyan.ax
tfn 528 455

FU: både miljöbils- och skrotningspremie

■LAGTINGET. Bidrag både vid miljöbilsköp och vid skrotning. Det förslår finansutskottet i sitt nya betänkande om tilläggsbudgeten. Landskapsregeringens förslag var att 100.000 euro ska reserveras till stöd för inköp av miljöbilar, något som fick kritik i lagtinget. En orsak är att den åländska bilparkens genomsnittliga ålder är hög, och att en skrotningspremie därför kan vara av betydelse för miljön. Finansminister **Mats Perämaa** säger till Ålands Radio att bidraget skulle fördelas så att bilägare får 1.000 euro för inköp av elbil medan övriga miljöbilar ger 700 euro. Skrotningsbidraget skulle landa på 300 euro. (ak)

Lars Ingmar Johansson.

Rosades i lagtinget 1

■LAGTINGET. Lagtingsdirektör **Lars Ingmar Johansson** går snart i pension. I går lovordades han från talarstolen av **Olof Erland** (lib).

– Det är en enastående insats han har gjort för lagtinget och han avslutar den insatsen med den åren.

Johansson efterträds den 1 september av biträdande på posten, **Susanne Eriksson**. (ak)

Finansminister Mats Perämaa.

Rosades i lagtinget 2

■LAGTINGET. När lagtinget i går diskuterade lagutskottets betänkande om landskapsregeringens jämställdhetsprogram var lagtingsledamöterna som vanligt ense om att åtgärder behövs för att främja jämställdheten.

Men endast ett av lagtingets sju utskott, justeringsutskottet, har en kvinnlig ordförande, påpekade **Barbro Sundback** (s).

– Vi är inte så konsekventa...

Hon gav däremot beröm till finansminister **Mats Perämaa** (lib).

– Jag har den gångna veckan av olika skäl varit med på flera årsstämmor där landskapet har tillsatt nya representanter. Liberalerna har konsekvent fört fram kvinnor, berättar Sundback.

Det är någonting nytt, enligt henne.

– Stämmorna och styrelserna i landskapsägda bolag brukar vara nästa helt manliga. (ak)

Bogserbåten Helios ägare förnekar flykt från fogden

Ägaren till bogserbåten **Helios** från Sverige, som i höstas dök upp i Västerhamn, förnekar att båten fördes till Åland för att hållas gömd för kronofogden.

Ägaren **Kenneth Tidblom** säger att han fått rätt i den juridiska tvisten kring **Helios** i alla instanser.

Bogserbåten förtöjdes vid kajen strax norr om ÅSS någon gång i september ifjol.

– Det är fräckt att bara lägga sig vid kaj på det viset utan att ge sig till känna, sade hamndirektör **Jan Sundström** och försäkrade att man inte fått någon anmälan om att fartyget kommit till Mariehamn.

Tidblom å sin sida säger att han har haft tillåtelse att ligga vid kajen norr om ÅSS, och att gränsbevakningen tipsade om platsen.

Förnekar

Till Nya Åland sade fartygs-mäklaren **Arne Timmerling** vid Djurgårdsvarvet att kronofog-

den tog båten och sålde den på exekutiv auktion, till en summa som Tidblom inte kunde acceptera och köpet överklagades.

Tidblom förnekar alla uppgifter om att båten har varit beslagtagnen av kronofogdemyndigheten.

– Den har legat vid min brygga i Sverige hela tiden, säger Tidblom.

Han säger vidare att **Helios** fördes till Mariehamn för att den är såld till hans åländska bolag.

Miss i byråkratin

Krånglet kring **Helios** förklarar han med att en miss gjordes i byråkratin i Sverige, och säger att han känner sig mycket orättvist behandlad. Han tillägger att han anmält kronofogden till justitieombudsmannen.

– Det är ju hemskt. De ville inte erkänna sitt misstag och hoppade på mig i stället.

Varför han inte tagit kontakt för att reda ut situationen tidigare säger Kenneth Tidblom beror på att han ville ha alla

Kenneth Tidblom.

papper som visar att allt är ett stort missförstånd.

Hamndirektör **Jan Sundström** säger att hamnfakturan gått till polisen i Sverige och att han inte har uppgifter på om den är betald.

Nu ligger bogserbåten i Sverige.

JOHAN ORRE
johan.orre@nyan.ax

I Sverige. Bogserbåten **Helios** är hemma i Sverige igen, efter att ha legat norr om ÅSS sedan september 2007. Kenneth Tidblom säger att bogserbåten hela tiden har varit i hans ägo, och att kronofogden inte har beslagtagit den. Foto: ANDREAS DIENERT

Kiki Alberius-Forsman

Epost: kiki@nyan.ax
Telefon: 528 451

familjen

Dagens namn

VIOLA

Dop

Carl Axel Stenborg döptes lördagen den 31 maj i Jomala kyrka. Han är son till är Riikka Johanna och Carl Mikael Stenborg från Mjölkdalsvägen i Jomala Möckelö. Dopet förrättades av tf kaplan Liisa Andersson.

Jonathan ska denne gosse heta. Han föddes den 1 juni kl 09.24. Han var 50,5 cm lång och vägde 3.245 gram. Föräldrar är Mikael Höglund och Caroline Maarsnäs. Familjen bor i Mariehamn. Foto: JONAS EDSVIK

En son har Pia Styrström och Joakim Wikblom fått. Han föddes den 27 maj kl 08.56. Han var 48 cm lång och vägde 2.525 gram. Familjen bor i Saltvik Haga.

Foto: JONAS EDSVIK

Hampus, 9 år, har blivit storebror till en liten flicka. Hon föddes den 20 maj kl 09.01. Hon var 50,5 cm lång och vägde 3.685 gram. Fler syskon är Jesper, 16 år, och Julina, 11 år. Föräldrar är Mikaela Eklund och Perra Eriksson. Familjen bor i Mariehamn. Foto: JONAS EDSVIK

PRATSTUNDEN

Ekologiskt. Ann Gustafsson och familjen i Jomala Ulsby föder upp får på ekologisk väg.

Flyttade från fötter till får

Fakta/
Ann Gustafsson 50 år

Namn: Ann Helen Gustafsson (f. Karlsson)

Född: den 6 juni 1958 i Mariehamn

Bor: i Jomala Ulsby

Yrke: legitimerad fotvårdare i grunden men "numera yrkeslös – men långtifrån arbetslös"

Familj: maken **Dick**, barnen **Hilda** 16 år, **Erika** 15 år, **Emil** 14 år och **Malin** 24 år, med sambon **Kim** och dottern **Melinda** 1 år.

Födelsedagen: firas med öppet hus hemma på gården. "Från klockan 19 är det mat på bordet och dans i benen – klackarna i taket!"

Med tre blöjbarn, varav den äldsta med Downs syndrom, slog sig Ann ner på skolbänken för att studera till legitimerad fotterapeut.

– Det behövdes till diabetesvården och jag är väldigt glad att jag gjorde det. Det gick ju bra medan man var mitt i det – jag ammade mellan varven och Dick fanns ju också där. Men visst, efteråt undrar jag nog hur det egentligen gick att få ihop det.

Och riktigt gick det väl inte ihop, trots allt.

– Två gånger har jag blivit utbränd. Och två gånger har livet tagit nya vägar.

Efter 20 år med ett yrkesliv bland sjuka fötter valde Ann ett år på hantverkarskolan vid Ålands folkhögskola.

– Jag har alltid varit intresserad av hantverk, men jag kände att jag behövde mer kött på benen för att kunna satsa lite mer på det.

Det ångrar hon inte.

– Det var ett fantastiskt år. Det är otroligt vad man får lära sig på det året, och så många tekniker – väva, tova, svarva, göra papper, slöjda i trä och metall, trycka på tyg och allt möjligt.

– Jag som aldrig upplevt mig själv som särskilt konstnärlig hittade plötsligt nya sidor hos mig själv.

Och det bästa?

– Att tova! Jag älskar att arbeta med ull. Är jag stressad är det bara att trycka en ulltotta i handen på mig så blir jag lugn som en nylagad skål sommarfil.

Det fina med får

Att hon tillsammans med maken Dick har 800 får och lammungar som betar runt husknuten lär underlätta det nyfunna intresset för att hantverka fram olika ullprodukter.

– Det är ju det som är det fina med får – man kan använda allt på dem.

Familjen Gustafsson är en av en växande skara åländska lantbrukare som föder upp får på ekologisk väg. Nytt är också att man förädlar charkuteriprodukterna själva och säljer på gården. Utan en massa konstiga tillsatser.

– Jag är så trött på alla E:n maten innehåller i dag. När jag läste på ett paket kalkonskinka att det innehöll 68 procent kött blev jag nästan stum – vad är då

resten, det som inte är skinka? Men det är ju så, att ju mer konstgjord maten är, desto billigare blir den, säger hon och skakar på huvudet.

– Det ledsamma är ju att de som är mest sårbara för priser är småbarnsfamiljer, och det är ju barnen man skulle unna att få den renaste och bästa tänkbara maten.

Satt sina spår

Barnen ja. Hemma på makens gamla släktgård i Jomala finns de tre barnen, de som var blöjbarn då hon började studera. Den allra äldsta har flyttat hemifrån.

Av de kvarvarande barnen har äldsta dottern Hilda Downs syndrom, och självklart har det satt sina spår på familjen.

– När Erika föddes året efter Hilda föddes hon som storsyster till sin storsyster. Man pratar sällan om hur syskon till barn med Downs har det, och jag tycker deras situation kunde lyftas fram lite oftare.

– Självfallet älskar de varandra, liksom andra syskon, men de får alltid stå tillbaka för sitt handikappade syskon. Jag har nog inte förstått förrän nu vilken roll det spelat i deras liv och hur mycket påverkat dem.

– Vi har varit med på några läger som DUV har ordnat, och jag har sett hur mycket det betyder för de två yngsta att få träffa andra barn som också är syskon till ett handikappat barn.

Att familjen är viktig för Ann är tydligt.

– Trots att vi båda arbetar på gården och i princip arbetar alla

dagar året runt har vi ett väldigt fritt jobb. Det ger oss möjlighet att prioritera varandra.

– Vi äter till exempel alltid en långsam frukost tillsammans, allihop. Och middagen är lika viktig den. Jag blir ledsen när jag ser hur folk slarvar bort denna otroligt fina och viktiga stund tillsammans. Mikromiddagar på enmanhand, usch så ledsamt.

Modersinstinkten

För ett år sedan blev Ann mor-mor.

– Det är en obeskrivlig känsla, precis som alla säger. Det är ju inte bara barnbarnet man får, det är också så fantastiskt att se att ens barn har blivit så stort att hon själv blivit mamma.

– Och att se modersinstinkten vakna till liv. Det är lite samma sak med fåren. En ung tacka som får sin första lammunge ändrar till och med tonläge. Naturens magi. Och det är enorm lycka att se sitt barn i den magin.

– Det finns så mycket magi runt om oss, så mycket att stanna upp och förundras över. Att finnas i nuet är den finaste gåva man kan ge sig själv.

– För mig tog det 50 år att lära mig det. Och jag jobbar fortfarande på att påminna mig om det, det behövs ibland. Men jag är glad att jag i alla fall äntligen förstått hur viktigt det är, detta att finns just nu. Inte då, inte sen – nu. Vissa stressar genom hela livet utan att inse att de missar poängen med det.

TEXT & FOTO:
LINA ANTMAN
redaktion@nyan.ax

FÖRLOVADE

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning

undanbedes
vänligen. Bortrest.

Junis Flöjt

Kom ihåg

■ **Al-Anon:** Anhöriga och vänner till alkoholister, träffas på Margaretagården alla tisdagar och fredagar, kl 19.00.

■ **Folkhälsan i Mariehamn:** Uthyr: resesängar, matstolar, Spina-bac-kudden för dej med sjuk

rygg. Ring kansliet, tel 14 777, må-ti kl. 09-14 eller maila folkhalsan@mariehamn.hotmail.com.

■ **Folkhälsan i Finström:** Vi hyr ut babybilstol och resesäng. Närmare info Mia Pellas tel 41 876 gsm 0457 382 8460.

■ **Folkhälsans allaktivitetshus:** Stavgång måndagar kl 10.00 start vid huvudentrén. Stavar för utlåning finns!

■ **Krigsveteranerna på Åland:** Föreningens fotvårdsstöd utgår i år max 5 gånger/person och med 10

euro/gång för ordinarie föreningsmedlemmar.

■ **Snipäventyr 2008:** Äventyret börjar närma sig. Välkomna att nu börja anmäla er via vår webb snipaeventyr.ax.

Motion i kyrkofullmäktige:

Gör Villa Carita till Fountainhouse

Villa Carita i centrala Mariehamn kan bli ett Fountainhouse, alltså ett klubbhus för människor med psykiatriska funktionshinder. Gården ägs av Mariehamns församling.

Om detta motionerar Christian Beijar i kyrkofullmäktige i kväll.

Under utredning på Åland är nu grundandet av ett Fountainhouse. Projektet att utreda start och drift av ett Fountainhouse på Åland har fått ekonomiskt stöd av Ålands penningautomatförening samt Ålands hälso- och sjukvård genom deltidanställd projektledare.

Det berättar **Christian Beijar** i ett pressmeddelande.

Klubbhus

Fountainhouse är ett klubbhus som vänder sig till människor med psykiatriska funktionshinder i syfte att ge dem det stöd de behöver för att undvika sjukhusvistelse och samtidigt förverkliga sociala, ekonomiska och yrkesverksamma mål.

Ett Fountainhouse vilar på tre grundstenar:

■ 1. Meningsfulla relationer

■ 2. Meningsfulla arbetsuppgifter och

■ 3. Stödande psykosocial miljö där mänskliga olikheter ses som resurser.

I dag finns cirka 420 klubbhus i världen, 20 i Finland och 10 i Sverige.

Öppenvården inom psykiatrin på Åland är i dag hårt belastad. Brukarinflytandet är numera ett begrepp av största betydelse och verksamheten i ett Fountainhouse erbjuder medlemmarna meningsfull aktivitet och kan ses som ett komplement till psykiatrin, som inte kan erbjuda verksamhet dagligen.

Centralt

Den under bildning varande Ålands Fountainhouseförening har under några månader sökt ett lämpligt hus att hyra eller köpa för verksamheten i avsikt att starta verksamheten efter årsskiftet. De bästa förutsättningarna är att huset ligger centralt i Mariehamn. Ett hus som ligger centralt och har en stor gård för uteaktiviteter är Villa Carita, som skulle vara mycket lämpligt som klubbhus, skriver Christian Beijar. (ka-f)

Blir klubbhus? Villa Carita vid Ålandsvägen i Mariehamn blir en bra lokal som ett Fountainhouse, ett klubbhus för personer med psykiatriska funktionshinder, anser motionären Christian Beijar. Arkivfoto: Foto: STEFAN ÖHBERG

Har de åländskt rekord i gudbarn?

Aila har nio och Siv har tio

Nya Åland har efterlyst personer med många gudbarn. Aila Berglund i Saltvik Haga meddelar att hon har nio. Strax därefter hör Siv Mattsson i Hammarland Kattby av sig.
– Jag har tio gudbarn, säger hon stolt.

Gudbarn hör till. Aila Berglund från Saltvik tycker om traditionen med gudbarn. Arkivfoto: JONAS EDSVIK

ger Aila Berglund. Jag är lite gammaldags av mig så jag tycker det hör till.

Rekord?

Siv Mattsson har 10 gudbarn. De är mellan 44 och 14 år och med ett undantag är samtliga bosatta på Åland.

– Det har blivit presenter till födelsedagarna och kort till jularna. Lite speciell kontakt blir det genom åren.

Fullskriven kalender. Siv Mattsson håller kontakt med inte mindre än tio gudbarn. Foto: PRIVAT

Hon har kalendern fullskriven med påminnelser om deras bemarkelsedagar. Men i vuxen ålder klingar kontakten naturligt av något och bara jämna födelsedagar uppmärksammas.

– Men när gudbarnen får barn då har vi förstås gratulerat dem!

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

Lättare att lägga till vid Märket

Nu har Märket fått en tredje hamn som gör landstigningen mycket lättare.

Nu blir det lättare för åländska privatbåtar att ta sig till fyrlandet Märket.

Bengt Granberg har förbättrat landningsmöjligheterna för sin båt på nordöstra sidan av ön. Märket har på så sätt fått en tredje "hamn", som har gjort landning mycket lättare. Det meddelar Finlands fyrsällskaps ordförande **Pekka Väisänen**.

Det händer annars mycket på Märket i juni.

Sveriges fyrsällskap besöker Åland och Märket den 6 till 10 juni och även ordföranden för Norges fyrsällskap kommer med.

– Så vi tre länders fyrsällskap har möte både på Märket och i Mariehamn, säger Pekka Väisänen.

Dessutom har inslaget i finska tv-nyheter för en vecka sedan väckt stor intresse för Märket i riket. Från tyskspråkiga medierna gjordes nyligen ett stort besök med inte mindre än 11 journalister på Märket.

På fyrlandet finns numera

Tredje "hamn". Märket har fått en tredje "hamn" som gör det lättare att komma till för privata båtar. På bilden från maj 2007 stiger fyrvaktare Diddi Svartsjö från Mariehamn i land på fyrlandet. Foto: KIKI ALBERIUS-FORSMAN

fyrvaktare hela tiden. Vid vaktombytena på lördagar kan allmänheten komma med ut på besök. (ka-f)

Messa Nyan!
0457-323 4444

OBS Det händer

TISDAG 3.6

NÖJE
■ ■ **Parks bar kl 22.00.**
Blandad musik från baren.

ONSDAG 4.6

DISKUSSION
■ ■ **Självstyrelsegårdens auditorium kl 18.30.** "Visionen om ett hållbart Åland". Lantrådet och hållbarhetsrådet

bjuder in allmänheten till en presentation av ett förslag till vision samt diskussion om arbetet att åstadkomma en hållbar utveckling.

NÖJE

■ ■ **Parks bar kl 22.00.**
Björn Mattsson.
■ ■ **Dinos bar kl 22.00.**
Made in Thailand.

**ÖPPET
ALLA
DAGAR
11-20**

Restaurangen
kl. 14-20

**VÄRLDS-
MILJÖ-
DAGEN**

DEN 5 JUNI KL 19.00
firar vi med

ALLSÅNG

i villaträdgården Tusenskönan under ledning av
Kristen och Uffe.

KOM MED OCH SJUNG!

Samma dag släpps projektet
Hållbart Vardagslivs
hemsida:

www.agenda21.ax/hallbart

Arr: Ålands Natur och Miljö r.f.

**SPELA
BINGO
med lyckotavla**

På PAF Casino
på Torggatan 14
alla TORSDAGAR kl. 19

- 5 raders BINGO
- Lyckotavla, vinster 34€ – 336 €
- Kvällens poängplockare: 3 kg kaffe och 1,5 kg kaffe

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

” Nu smeker vindens ljumma
fläkt de fagra örtesängar.

CARL DAVID AF WIRSÉN

Visar segel och knopar

Jouni Lahdenperä håller sin första egna utställning

Hantverk. Handtag för sjömanskistor och fendrar finns bland det utställda.

Segelmakare vill han inte kalla sig.

– Jag är en segelsömmare som försöker bli segelmakare, säger han.

Jouni Lahdenperä visar just nu segel- och reparbeten på galleri Fäktargubben i Mariehamn.

Utställningen på Fäktargubben är Jouni Lahdenperäs första helt egna utställning.

Redan 1995 var han dock med i den hantverksmönstring med skärgårdsprodukter som hölls för Åland, Roslagen och sydvästra Finland. Där fick han också diplom för utmärkt skärgårdsslöjd.

Lång erfarenhet

Under många år har han varit med och sömrat segel för Pommern och i sin egen verkstad har han med tiden utvecklat sitt hantverksskunnande, framför allt just som segelsömmare. Vid det här laget har han sömrat flera hundra segel till ett sjuttio-tal olika båtar. Tavlor med bildmontage visar en rad med farkoster, större och mindre, som fått sina segel gjorda av Jouni.

De segel som han nu visar i sin utställning är gjorda i moderna material för praktisk användning. De är avsedda för den båt som Petter Mellberg byggt i Sjökvartret i vinter, en båt som för en tid sedan presenterades i Nyans bilaga ”Båt, stuga & trädgård”.

Reparbeten

Utöver seglen visar Jouni Lahdenperä också upp sitt hantverksskunnande i en mängd olika reparbe-

ten. Med finns konstfärdigt knutna handtag i hampa till sjömanskistor, dörrmattor knutna i sisal, sjömanssäckar i linne och flaskor med stora knutar i bomullsrep som – hur omöjligt det än förefaller – är knutna inuti flaskan.

Mattmönstren visar han också i en rad konstfärdiga små miniatyrer och med finns exempel på knutna knivskaft. Några exempel på det silversmide som han inte kan ägna sig åt på ett kommersiellt sätt, eftersom han inte är silver- eller guldsmed med rätt att stämpla sina arbeten, har fått plats.

– De kan väl kallas ett experiment, säger han om silverarbetena.

Mycket knopar

Gemensamt för det mesta är att knoparna återkommer som motiv i det mesta, också i silverarbetena och i de servetteringar som han flätat av tunna tallrötter.

En del av det han visar har han gjort med glimten i ögat. Med finns till exempel en jättelik nyckelring med en knut i grovt polypropenrep.

– Att göra knopar lärde jag mig redan som barn i scouterna, säger han.

Nu på heltid

Jouni Lahdenperä är född och uppvuxen i Myllykoski norr om Kotka i Kymmendalen. Till Åland kom han år 1974 som fyrtekniker. Senare blev han lotskutterförare. Sedan ett år tillbaka är han pensionär efter trettio år i Sjöfartsverkets tjänst och kan ägna sig åt segelsömmandet och sitt övriga hantverk på heltid om han vill.

Ställer ut. Jouni Lahdenperä med de nysömmade segel som han nu visar på sin utställning.

Flaskknut. Hur någon kan lyckats med konststycket att knyta en stor knop inne i en flaska kan man fundera över.

Utställningen på galleri Fäktargubben röjer ett hantverksskunnande som bygger på stort intresse, mångårigt arbete och en stark känsla

för materialen. Den somriga utställningen har ingen särskild vernissage men kan ses i galleriet till slutet av månad-

Ingmar Lundberg

ställer ut svart-vita fotografier i Lumparlands bibliotek under sommaren. Sju av de sammanlagt elva bilderna visar motiv från Lumparland. Med finns också en bild från Kökar, två från Åbo och en från Stockholm.

Ingmar Lundberg, numera bosatt i Mariehamn, är sedan sextioalet sommarlumparlänning. Lundberg ställde senast ut på galleri Skarpans i mars i år.

Sommarutställningen kan ses under bibliotekets öppettider, tisdagar och onsdagar kl. 16.00-20.00. □

Åland är scenen för en stor amatör-

teatersamling den 10-12 oktober i höst. Samlingen arrangeras av Finlands svenska ungdomsförbund i samarbete med Ålands ungdomsförbund. Scenkraft är namnet på samlingen med teateramatörer som hålls i Eckerö. Man riktar sig till amatörteateraktiva, både enskilda och grupper. Ytterligare information kring evenemanget kan man finna på Finlands svenska ungdomsförbunds hemsida: <http://www.fsu.fi>. □

Skon är temat i sommarens

utställning i Tikanojas konsthem i Vasa. Utställningen berättar skons historia och presenterar skokonsten. I utställningen finns ”maktens skor”, ”förförande skor” och ”oskuldsskorna”. Man visar skor från olika tidsepoker, skodesign och skor inom bildkonsten. Flera av den moderna skodesignens toppnamn, bland annat från Italien, finns representerade på utställningen.

Skon är också tema i sommar-teatern vid Tikanojas konsthem. Konstnären Alexander Reichstein har skapat ett Askungeslott i Gårdskapet där det den 10 juni är premiär på ”Askungen” i Lasse Hjelts regi. □

Helene Schjerfbeck

målning ”Balskorna” såldes för nästan 3,9 miljoner euro på auktion i London på fredagen. Verket köptes av en privatperson från Norden, men till Finland gick målningen inte. Startpriset låg på mellan 700.000 och 900.000 euro, men det blev alltså betydligt mer än så, skriver FNB.

Priset är det högsta som någonsin betalats för ett verk av Schjerfbeck.

Målningen är från 1882 och är ett av Helene Schjerfbeck tidiga verk. Ett verk med samma namn ligger också på andra plats på listan över alla tiders finländska konstpriser, eftersom det såldes för 1,1 miljoner pund, ungefär 1,5 miljoner euro, år 1990. Den gången var det frågan om en ny tolkning som Schjerfbeck gjorde 1939. □

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466
Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax
tfn 528 469

En mångsidig träsnidare ställer ut

På jakt. Jägaren med sitt gevär och sin trogna hund möter en älgdjur och ett par rävar.

Träsnidaren Gunnar Jansson ställer just nu ut sniderier i Finströms bibliotek i Godby. Trågubbar (och gummor) och en hel del därtill kan man se i utställningen.

Gunnar Jansson täljde sin första trågubbe år 1982 men det var egentligen när han blev pensionär 1988 som han började snida på allvar.

Hans intresse för träsniderier väcktes när han arbetade på stenkrossen vid Svinryggen. Där hände det att knotiga trädrötter kom med i stenmaterialet och Gunnar började fundera på vad man kunde göra av rötterna.

Gubbar och gummor

Under årens lopp har han gjort en hel del gubbar och gummor, ofta sysselsatta med olika hantverk. Skogens djur har också vuxit fram under hans täljkniv. Dessutom har sådant som smörknivar och askar i en stått på reper-toaren.

Gunnar Jansson har tidi-

gare visat sina arbeten på utställningar. Det han nu visar är ett urval av arbeten från de senaste 20 åren. Med finns en del alldeles färskaste alster.

Al och lind

Vanligen arbetar Gunnar i al men den allra senaste gruppen som porträtterar kaffedrickande gummor är gjord i lind, ett material som är ännu mera lättbearbetat än alen men som enligt Gunnars tycke ger lite väl bleka ansikten, särskilt när det gäller gubbar.

Några direkta avbildningar gör han inte i sina sniderier men söker nog det lite sär-egna och karaktärsitiska i uttrycken.

Hans gubbar och andra sniderier finns i dag lite varstans på Åland men har också letat sig till både Australien och USA.

Sista utställningen?

Gunnar Jansson, bosatt i Pettböle, har vid det här laget hunnit fylla 84. Arbetet vid stenkrossen har farit i väg med

Träsnidare. Gunnar Jansson, träsnidare från Pettböle, ställer nu ut sina arbeten i Finströms bibliotek i Källby skola i Godby.

en del av hans hörsel men han fortsätter att arbeta med sina sniderier mest varje dag.

Nu säger han dock själv att utställningen i biblioteket kanske är hans sista. Hur det blir med den saken återstår att se.

Utställningen, som kan ses under bibliotekets öppettider, pågår till den 30 juni.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: FREDRIKA SUNDBERG

Vardagsliv. Gubben lappar nät och gumman kärnar smör, en typisk komposition av Gunnar Jansson.

www.nyan.ax

NU ÖPPNAR VI!

Fr.o.m måndag 2 juni håller vi öppet alla dagar
Restaurang, kl. 16.00-22.00
Pub, kl. 18.00-22.00, fre o lör till kl. 02.00

Dubbelrum 88€, familjerum fr 109€.
Rum med toalett o bad. Frukost ingår.

Välkomna!
Tiina med personal

GODBY HOTELL
hotell - restaurang - café
Engelsgränd 2, Godby tel +358-18 41 170

HANDLA NU!

På fredag och lördag har vi stängt – då går flyttlasset till Posthuset, Torggatan 4

STRANDGATAN 6, TFN 23 360 MÅN-TORS 9-20

TYGER & SÅNT

Konsert med **Nyankortet** 2008

KONSERT på Önningeby-muséet SÖNDAG 8 JUNI KL 19.00

ETT SEKEL AV REVYER – Estradören **Mattias Enn** sjunger och berättar om 100 år av svensk revyhistoria med sånger av Ernst Rolf, Karl Gerhard, Zarah Leander, Povel Ramel m.fl.
"Bättre och bättre dag för dag", "Jazzgossen", "Vill ni se en stjärna", "Jag diggar dig" ingår bl.a. i programmet.
Samuel Skönerberg ackompanjerar på piano.

Biljetter vid dörren 15€. Förköp med Nyankortet på Galleri Skarpans 10€ (Skarpansvägen 27). Öppet: tis-fre 11-17, tis även 10-20, lör 11-14.

10€

Vill du också ta del av förmåner och erbjudanden? Du får hem Nyankortet direkt när du tecknar en fortlöpande prenumeration. Information och aktuella erbjudanden på www.nyan.ax/nyankortet

Nya Åland

Fiskar fixar frihet efter fångst

Resultat från åländsk catch and release-undersökning med gädda

Gäddor verkar tåla catch and release-fiske relativt bra, om de hanteras var-samt. Det visar de första resultaten av fiskeriby-råns undersökning på ämnet.
Hittills har nästan 700 gäddor fångats, märkts och släppts tillbaka. Över 100 har återfångats.

Under våren 2005 startade fiskeribyrån och Ålands turistförbund ett gemensamt projekt. Tanken var att undersöka på vilket sätt gäddor påverkas av att fångas med drag och sedan släppas tillbaka, så kallat catch and release-fiske. Detta fiskesätt är mycket vanligt inom bland annat sportfiske, men har samtidigt kritiserats hårt för att vara oetiskt och orsaka lidande för fisken.

I Vårdö
Det åländska projektets målsättning har dock inte varit att ta ställning till etiska eller moraliska frågeställningar kring fiskesättet, utan att ta fram en rekommendation för när gäddor har en chans att klara sig i friheten igen. Under våren har undersökningen sammanställts och presenteras av fiskeribyråns **Kaj Ådjers** i fiskarförbundets tidningen Fiskeritidskrift för Finland. Totalt har 686 gäddor fångats med spö och sedan märkts med individuella märken på fiskeguiden **Vidar Häggbloms** vatten vid Ängö i södra Vårdö.

– Området valdes för att det utgör ett enskilt vattenområde med god gäddstam och fisket uteslutande görs genom spöfiske, berättar Ådjers i artikeln.

Två tagit tre gånger
Vid märkningen av gäddorna noterades bland annat fångstredskap samt fiskens storlek och kondition. Efterhand som märkta gäddor fångas på nytt noteras det i deras individuella märkning. Fram till mars 2008 har man noterat att 122 gäddor har återfångats en gång, elva gäddor återfångats två gånger och två gäddor har näppet tre gånger. Tanken är att när en gädda fångas för fjärde gången så ska den tas upp och undersökas. Kaj Ådjers konstaterar att återfångsten av märkta gäddor har varit god, vilket kan

Hundratals med lapp. De senaste åren har 686 gäddor märkts i Vårdö, i ett område där gäddstammen är stabil, leker och endast fiskas med spö. Nu är själva märkningen avslutad, men den som fångar en märkt fisk får gärna meddela detta till landskapets fiskeribyrå. Foto: INGMAR ERIKSSON

Funkar flera gånger. Märkena som fästs på fisken går att klippa av, på så sätt går det att markera hur många gånger en viss gädda har fångats. Foto: KAJ ÅDJERS

antyda att överlevnaden är god vid catch and release. ”Man måste dock komma ihåg att några klara slutsatser för överlevnad inte kan dras från denna undersökning.”
Mest gälskador
Skador på gälarna var den vanligast förekommande skadan bland gäddorna som fångades. Enligt undersök-

ningen tycks dock även synligt skadade gäddor klara sig rätt bra och vid återfångst har de flesta fiskar helnat och varit i bättre skick än vid föregående fångstillfälle. ”Man bör dock komma ihåg att iaktta stor försiktighet vid hanteringen och att svårt skadade fiskar alltid bör slaktas. En rekommendation på basen av resulta-

Fångst vid punkter. De allra flesta återfångsterna av märkta gäddor gjordes inom själva märkningsområdet, eller i närheten av det. Bara fyra fångades mer än tio kilometer från viken. Linjen på kartan visar märkningsområdet, medan återfångstplatser utanför området markerats med punkter. Karta från fiskeribyrån.

ten från denna undersökning är att fiskar som klassas med konditionsindex 4 och 5 bör slaktas.” avslutar Kaj Ådjers, som konstaterar att man hellre bör vara på den säkra sidan för att inte or-

saka onödigt lidande för fisken.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Ålands lyceum 209:e bäst

■ Ålands lyceum hade 209:e bäst medeltal i studentskrivningarna bland de 417 gymnasieskolorna i Finland. Medeltalet för Ålands lyceum var 17,36 jämfört med Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu som var bäst med 23,12 poäng i medeltal. Att placeringen ligger i mitten och inte högre upp kan förklaras av att många åländska studenter söker till skolor i Sverige, och då spelar betygen från studentproven inte så stor roll, eftersom betygsmedeltalet från alla avklarade kurser är det som värdesätts i svenska skolor förklarar **Gyrid Högman**, rektor för Ålands lyceum.

– För många av våra elever som söker till Sverige är det viktigaste att man klarar studentskrivningarna, men söker man till finska skolor så har man ju ett större intresse av att göra bra ifrån sig, säger Högman. – Det görs årligen också statistik över hur många underkända det finns i varje skola. Vi brukar ha mycket få och placera oss bra på den listan. Den bästa svenskspråkiga gymnasieskolan blev Tölö gymnasium som kom på en fjärde plats med 21,94 poäng. Sämst bland de svenskspråkiga, på 313:e plats, är Närpes gymnasium. Ytterligare fyra österbottniska gymnasier placerade sig sämre än Ålands lyceum. (jo)

Macköppet dygnet runt

■ Shell i Mariehamn håller sin station öppen dygnet runt också i sommar. Man prövade konceptet förra sommaren och utvidgar öppettiderna redan nu, tre veckor tidigare än förra året. – Vi fortsätter att tro på turismen och lokalbefolkningen. Därför känns det naturligt för oss att utvidga till dygnet runt öppet i sommar igen, säger **Anders Holmberg** och **Niclas Forsström** vid Shell Mariehamn i ett pressmeddelande. Detta är andra sommaren som Shell i Mariehamn satsar på dygnetruntöppet. Shell har också ändrat pris-sättningen vid båtstationen som får samma priser som vid stationen vid Servicegatan. Tidigare har bränslepriserna varit högre för båtfolket. (uw)

Avbrott i kabelnätet tisdag och onsdag

■ På grund av servicearbeten i vattentornet blir det på tisdag och onsdag kortare avbrott på samtliga tv-kanaler mellan kl 10-15. Det gäller både det digitala och det analoga kanalutbudet. – Vi förbereder installation av ett reservkraftsaggregat för all elektronik i Vattentornet. Efter det blir vi inte lika känsliga för strömavbrott, förklarar **Ove Andersson**, vd för MCA.

Under onsdagen blir det vid några tillfällen totalt avbrott på samtliga kanaler då strömförsörjningen kopplas om.

Ålänningen David Nordqvist disputerade den 30 maj vid Kungliga Tekniska Högskolan (KTH) i Stockholm, inom ämnesområdet ”Polymerteknologi”. Avhandlingen heter ”Biodegradable Blends and Nanocomposite Films with Amylopectin, Poly(lactic acid) and Chitosan Matrices”.

Fakta/Undersökning catch and release

■ Catch and release betyder att fisken släpps tillbaka i vattnet efter fångst. I denna undersökning, som är ett samarbete mellan landskapets fiskeribyrå och turistförbundet, fokuserar man på gäddan. Genom att kunna följa fiskar försöker man reda ut hur gäddan klarar att återfångas gång efter gång och ta fram rekommendationer för när gäddorna kan släppas tillbaka och när de bör slaktas. ■ Märkningen av gäddor påbörjades våren 2005 i södra Vårdö och har nu avslutats. Totalt 686 gäddor märktes med märken av typen Hallprint PD-series. En liten del av märket kan klippas av varje gång gäddan fångas, maximalt fyra gånger. Tanken är att

när en märkt gädda fångas för sista gången ska den tas upp, frysas hel och sedan genomgå en patologisk undersökning. ■ Endast fyra märkta gäddor har påträffats längre än 10 kilometer bort från märkningsplatsen. En fångades i södra Önningsbyfjärden, 16,2 km från märkningsplatsen, och en i Juvik i västra Lumparn, 15,8 km bort. ■ Om man fångar en märkt gädda får man gärna meddela detta till fiskeribyrån. Notera då fångstdatum, redskap, fångstplats, märkningens nummer, gäddans längd och kondition samt om gäddan släpptes eller slaktades. (ab)

Fakta/Så bedömdes gäddorna

Genom ett konditionsindex i fem steg bedömdes det i vilket skick gäddorna var vid catch and release-fisket med spö. Dessa index kan fiskare använda som riktlinjer för vilka gäddor som ska släppas eller slaktas. **1.** Fisken verkar inte ha tagit skada. Kroken lossnar lätt och orsakar inga märkbara skador. Hanteringen i båten är minimal. Fisken släpps. **2.** Fisken verkar inte ha tagit skada. Kroken lossnar relativt lätt och orsakar synlig skada, men inte blodförlust. Smärre problem förekommer i hanteringen i båten. Fisken släpps. **3.** Fisken verkar vara trött och slapp. Kroken sitter hårt och orsakar skador,

eventuellt mindre blodförlust. Problemet förekommer vid hanteringen i båten. Fisken släpps. **4.** Fisken är i dåligt skick. Kroken orsakar skador på gälbågar och/eller i strupen. Blodförlust förekommer. Svåra problem förekommer vid hanteringen i båten. Fisken släpps tillbaka i sjön om den anses vara i sådan kondition att den hade släppts vid normalt catch and release-fiske. **5.** Fisken är svårt skadad. Bedömningen är att den inte överlever någon längre tid i frihet. Inga sådana gäddor förekom i den åländska undersökningen, men om så hade skett så skulle dessa fiskar frusits hela och undersökts. (ab)

VINSTER FÖR 1600€

Nyan-Nappet

ÅLANDS LÄNGSTA FISKE-TÄVLING PÅ GÄDDA

Vinn navigator, mobiltelefon, fiskeprylar eller drag!

Nyan-Nappet är en tävling som går ut på att fånga längsta gäddan på sitt spö mellan första juni och sista oktober.

Första pris seniorer Magellan navigator (värde ca 300€) från Hus & Fritidscenter. Bästa junior vinner en mobil (värde 300€) från MI-Data. Båda klasserna vinner fiskeprylar à 150€ från Fiskarboden och dragpaket (à 50€) från Båt- & Fritidsvaruhuset.

Blanketter för deltagaruppgifter samt regler finns att få på Nya Åland, Sunes Jakt och Fritid, Jakt- och fiskebutiken Äventyret, Fiskarboden, Hus & Fritidscenter, Båt- & Fritidsvaruhuset eller Nya Ålands hemsida www.nyan.ax

MÅNADS-PRISER 4 ST DRAGPAKET Totalvärde 120€

1 JUNI – 31 OKTOBER

Nappa på du också!

I samarbete med:

Jakt- och fiskebutiken Äventyret AB

SUNES Jakt & Fritid

NYA ÅLAND

MI DATA

HUS & FRITIDSCENTER

BÅT- & FRITIDS VARUHUSET

TRÄSKÄR • LANTERNA • FRITIDSGRÄSKÄR • BÅT • KLÄDER & MER

Fritidstoa
förbränningstoaletter
www.fritidstoa.se

Glöm all latrinhantering!

Idag Tisdag finns Fritidstoa hos oss och demonstrerar Cinderella förbrännings-toaletten mellan 13.00 - 17.00.

Allt som blir kvar är lite aska, ca en kaffekopp per person och månad.

Välkommen in!

VVS Eriksson & Co

Bad & Värme

Auktoriserad VVS-installatör

Bolstavägen 3, tel 22 111
Mån-fre 7.30-17.00

www.vseriksson.ax

Nyan till sommaradressen

Extra tidning till stugan?

Vill du läsa Nyan även på din sommaradress så erbjuder vi dig nu möjligheten att prenumerera på en extra tidning till **halva priset!**

Erbjudandet gäller för dig som är prenumerant på Nya Åland

Skicka in kupongen eller kontakta vår prenumerationsavdelning, tfn 23 444 eller e-post prenumeration@nyan.ax

Ja,

jag vill prenumerera på en extra tidning till sommaradressen för halva priset!

- ☐ 1 månad **9,50€** (ord. pris 19€)
☐ 2 månader **18,50€** (ord. pris 37€)
☐ 3 månader **26€** (ord. pris 52€)

Namn:

Adress:

Postadress:

Tel:

Underskrift:

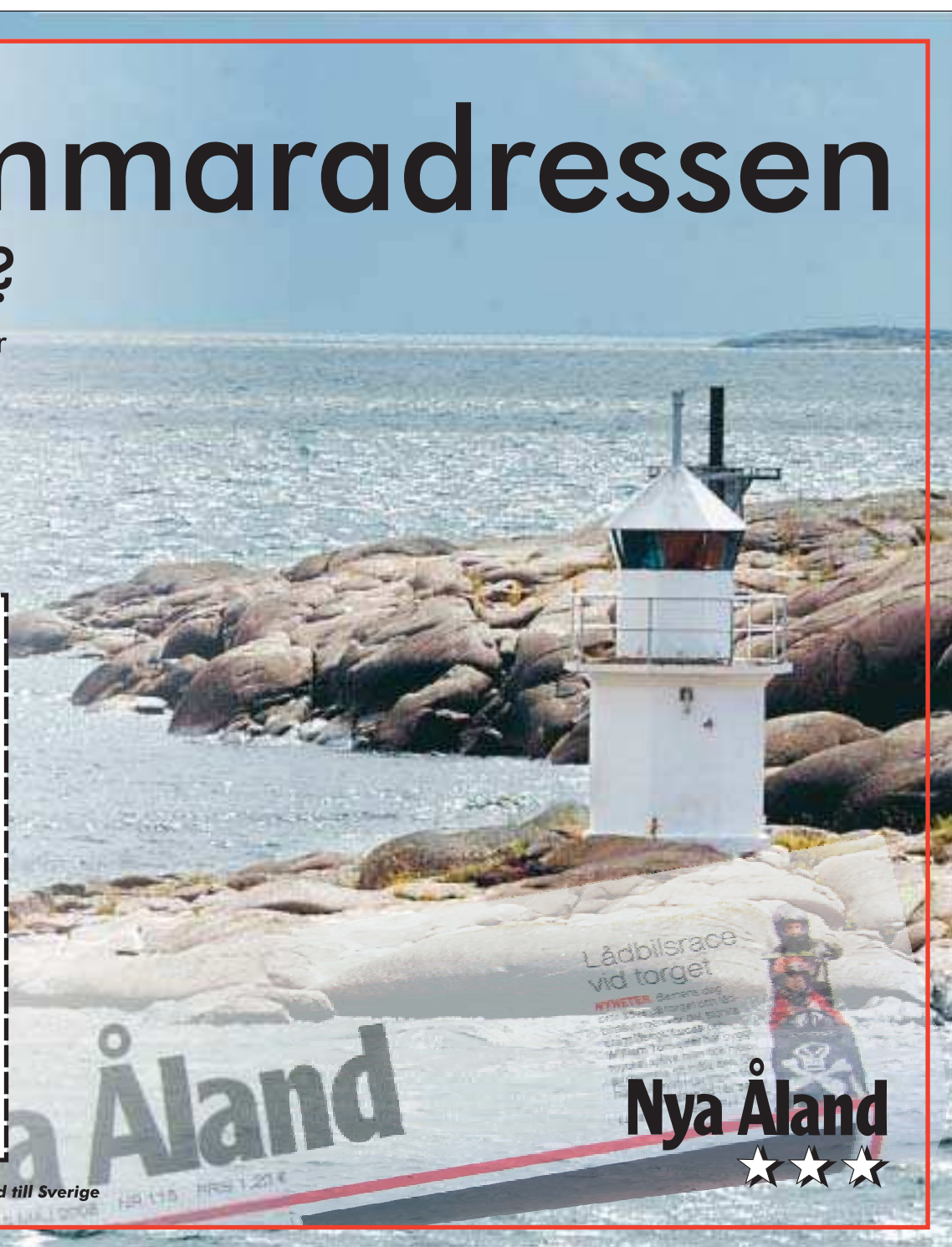
Nya Åland
bjuder på
portot

NYA ÅLAND

Svarsförsändelse
Avtal 22100/41

22103 Mariehamn

Porto tillkommer på prenumeration utanför Åland, 1,00 €/månad till övriga Finland, 2,00 €/månad till Sverige

Ladbilsrace
vid torget

NYHETER

Nya Åland

Människan det överlägset största hotet mot sig själv

Det här är Åland

Vilka är de farligaste djuren man kan stöta på här på Åland? Kan det finnas någon insekt, gnagare eller något kryp man tenderar glömma i fästinghysterin?

Det mesta som är farligt kan undvikas med sunt förnuft. Människans syn på sig själv som världens centrum är farligast både för miljön och sig själv, säger experten.

Att hitta de tio farligaste djuren på Åland visade sig vara knepigare än man kunde tro. Dels är det här med farlighet en relativ fråga, vissa djur är helt ofarliga i sig men blir livsfarliga då de provoceras eller behandlas tanklöst. Är det då djuret eller provokatören som är den farliga parten? Dels finns det inte så mycket farligheter överhuvudtaget på Åland.

– Människan är det överlägset farligaste djuret av alla, på en sådan lista kan man inget annat än att sätta människan först, säger naturvårdsintendent vid landskapsregeringen **Jörgen Eriksson**.

Människan är inte bara farlig, både som oprovocerad och mot sig själv, hon är också helt onödigt i ekosystemet.

– Ekosystemet skulle klara sig bra utan människan, antagligen skulle det må bättre om vi inte fanns här.

Fästingen leder än

Men om man då bortser från det farligaste djuret och börjar från nummer två på listan blir det fästingen som vinner samtliga kategorier av farlighet. Den attackerar oss utan att man behöver provocera och den bär på de allvarligaste sjukdomarna en person på Åland kan få från djurriket, TBE och borrelia.

– Vi vet inte ens vilka alla sjukdomar som fästingarna för med sig, ny forskningen antyder ju också ett samband mellan cancer i lymfkörteln och borrelia, säger Eriksson.

Men fästingen är också nyttig, den har sin plats i det större sammanhanget.

– På många sätt är fästingen mycket nyttigare än människan, med de sjukdomar den sprider reglerar den ekosystemet på ett effektivt sätt, förutom människan angriper den också råttor, skogsmöss och åkersorkar, berättar Eriksson.

Geting värre än älg

Men efter fästingen blir det svårt, då får man börja gå in i gråzonerna mellan olika definitioner av farlighet.

– Getingen kan vara mycket farlig, till och med livsfarlig om man är allergisk. Det är dessutom väldigt många som inte vet

Människan största hotet. Naturvårdsintendent Jörgen Eriksson vill sätta människan på överlägsen första plats vad gäller farliga djur på Åland.

om att de är allergiska, vilket kanske gör den ännu farligare.

Det samma gäller huggormen, ett djur som Eriksson annars inte skulle sätta särskilt högt upp på listan.

– Där hamnar nog getingen mycket högre upp. Man ska förstås ha respekt för huggormen, men en allmän ormfobi gör ju inte ormen i sig farligare.

Det mesta ur djurriket som vi tänker oss att är farligt för människan är bara farligt när vi provocerar och beter oss respektlöst mot dem, menar Eriksson. Varken björn, älg, hjort eller rådjur utgör något hot så länge man visar respekt och håller sig på avstånd.

– Det som gör alla vilda djur farliga är om man kommer emellan honan och ungen. Och så är det förstås farligt att krocka med djuren, men det gör ju inte heller djuret i sig farligt.

Att krocka med en älg visar snarare ytterligare på människans farlighet, menar Eriksson.

Glömmer tjuren

Högre upp på listan än de vilda djuren skulle Eriksson sätta större tamboskap om man inte är försiktig. Det kan också handla om att helt enkelt vara på fel plats vid fel tillfälle, då boskapen oroas av något annat än skötaren eller andra perso-

ner i sin närhet. Ett getingstick, ett kraftigt ljud, något som kliar, ett främmande föremål som rör sig i vinden.

– Vi har haft fall på Åland där personer blivit klämda till döds av sin egen boskap. Ju större djur desto farligare, jag tror att tamboskapens farlighet är något som folk tenderar glömma bort, säger Eriksson.

Sedan finns det förstås de vanliga gnagarna som sprider sina egna sjukdomar, men inte heller dem skulle Eriksson sätta särskilt högt på listan.

– Normalt kan sorkfeber ge influensa, men det är klart att man kan bli ordentligt sjuk av det också om man har otur.

Någon särskilt farlig fågel kan han heller inte nämna.

– Får man en tärna i huvudet är man på fel ställe och får skylla sig själv, det samma gäller svanen. Den kan bita ganska ordentligt, men då ska man nog komma väldigt nära.

Inte heller finns det några maneter som direkt är farliga för människan, eller något annat i vattnet som man behöver oroa sig för då man badar, enligt Eriksson.

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax

1. Farligt på läktaren. Här är Ålands farligaste djur. IFK-supportrar? Nej, människor rent generellt.

2. Fästingen som sprider sjukdomarna TBE och borrelia, och kanske andra sjukdomar vi inte ännu känner till, ligger högst upp (efter människan) på listan över Ålands farligaste djur.

3. Getingen och biet kommer högt upp på listan, för den som är allergisk kan ett stick till och med vara livsfarligt. Dessutom är det väldigt många som inte känner till sin allergi.

4. Den amerikanska kammaneten kan bli ett stort hot mot fiskbestånden i Östersjön. Foto: HAVSFORSKNINGSINSTITUTET

5. Också tamboskapen kan vara farlig.

6. Djurens farlighet på rare på människans farlighet, enligt Eriksson.

ds farligaste djur

Foto: JONAS EDSVIK

Framtidens djur kan bli farligare

Blir klimatet varmare får vi räkna med en del tillskott i faunan också på Åland. Vissa av dessa djur kommer i så fall i framtiden att komma högt upp på listan över Ålands tio farligaste.

– Blir det bara några grader varmare kommer vi helt säkert att ha malariamyggan här inom ett par årtionden, den har redan förekommit i södra Sverige, berättar Jörgen Eriksson som är naturvårdsintendent vid landskapsregeringen.

Malaria eller sumpfeber är en allvarig och ibland dödlig sjukdom som sprids av mygga. Varje år smittas ungefär 300 miljoner människor och 2 miljoner dör i malaria.

De så kallade mördarbinan, som är en korsning mellan brasilianska och afrikanska honungsbin, är ett annat djur som kan komma att trivas här i framtiden om vi är oförsiktiga och ifall det blir varmare. Hybriden finns över hela Syd- och Mellanamerika och har under 2000-talet etablerat sig i hela södra USA.

– Mördarbinan är en korsad art som producerar mycket mera honung än andra bin. Men de kommer hit bara ifall någon får sig att börja använda dem i honungsproduktionen, vi får hoppas på att det inte går så.

I dag sprider sig mördarbinan med 200 kilometer per år och nådde USA:s sydgräns

redan 1985. Både människor och djur har dött till följd av mördarbinas attacker, enligt Nationalencyklopedin.

Ett djur som redan är här och som kan få stora konsekvenser för oss på längre sikt är den amerikanska kammaneten.

– Kammaneten förökar sig villigt och snabbt och är bra på att anpassa sig, den kan slå ut hela ekosystem där den drar fram. Den har redan slagit ut hela Svarta havet och nu har den nått Östersjön, säger Eriksson.

Kammaneten är inte direkt farlig för människan, men är alltså farlig för miljön i stort och speciellt för områdena runt Östersjön vad gäller ekonomin. Bland annat äter den fiskrom och utgör ett stort hot mot ett flertal fiskarter, speciellt mot torsken.

Kammanetens vandring till våra vatten är också det en följd av människans handlingar. Kammaneten, tillsammans med bland annat havstulpanen, kommer hit via fartygens ballasttanker och har påträffats så högt upp som utanför Borgå i Finska viken. Naturligt lever den längs Nord- och Sydamerikas östkust. Havstulpanen sätter sig på fartygens sidor och drar ner på farten.

SARA OTHMAN
sara.othman@nyan.ax

Fakta/Människan vs fästingen

Människan

År 2007 anmäldes följande brott till polisen på Åland:

- 76 kvinnor och 101 män blev misshandlade
- 5 kvinnor blev våldtagna
- 32 kvinnor och 29 män blev utsatta för hemfridsbrott
- 29 kvinnor och 34 män blev utsatta för olaga hot
- Enligt statistiken från år 2006 dog 13 personer till följd av olyckor av olika slag, fyra personer begick självmord och en person blev dräpt/offret för dödsvållande eller mordad.

Fästingen

- Det finns hittills inga dokumenterade fall på Åland där någon dött som en direkt följd av TBE, även om både TBE och borrelia kan leda till livslångt lidande för den drabbade.

Källor: Ålands statistik- och utredningsbyrå, landskapsläkare Birger Sandell.

landsvägen visar snabbhet, tycker Jörgen

7. Så länge man inte kommer mellan älgkon och kalven eller krockar med djuret på vägen behöver man inte vara särskilt rädd för skogens konung. Foto: CARL-GUSTAV LINDÉN

8. Huggormen kommer inte särskilt högt upp på listan, men huggormsbett kan vara farliga om man är allergisk.

9. Råttor och andra gnagares farlighet kommer sig av att de sprider sjukdomar. Foto: TIMO RAUTATAMMI

10. Malariamyggan kan finnas på Åland inom ett par årtionden om medeltemperaturen stiger med ett par grader. Foto: WWW.BIORESURS.UU.SE

Jobbar i huset. Britt-Mari Wallén till vänster och Viveca Englund delar rum i kontorshuset och arbetar dels för Rederiaktiebolaget Gustaf Erikson, dels för Mariehamns rederi aktiebolag.

Tjocka plattor. Det är rejäla grå skifferplattor som lagts på golvet i nedre våningen. Här fanns i tiden Ålands skattebyrå i en del av utrymmet. Hunden Rubens tillhör en av dagens hyresgäster.

Inbyggda detaljer. Gun Erikson-Hjerling visar på en av flera inbyggda detaljer i huset – en vindmätare. Bakom henne syns en modell av flaggskeppet Herzogin Cecilie som fått plats i en egen inbyggd monter.

Kom med på rundvandring i en arkitektonisk helhet

60-talet bevaras i planerad

Hyresgäst. Greta Johansson driver en egen revisionsbyrå och hyr ett rum i huset. De väggfasta skåpen och skrivborden är originalinredning från 1967. Väninnan Anita Karrento hälsar på och uppvaktar på födelsedagen med paket och en liljekonvaljsbukett.

Marmor på utsidan och teak på insidan. Integrerad belysning i hela huset, inbyggda fartygsmodeller och många andra genomtänkta detaljer.

Det sparades inte på krutet när Gustaf Eriksons rederikontor byggdes i hörnet av Ålandsvägen och Norra Esplanadgatan och den arkitektoniska helheten är välbevarad. Nu ska huset genomgå en varsam renovering men originalstilen från 1967 blir kvar.

”Flottbasen” var arbetsnamnet för kontorshuset, som Rederiaktiebolaget Gustaf Erikson eller rättare sagt Mariehamns rederi aktiebolag som företaget hette på den tiden, lät bygga mitt emot den eriksonska familjevillan och det dåvarande kontorshuset som låg inne på gården.

En arkitektävling utlystes och det förslag som vann hade ritats av av **Sigvard Eklund** från Åbo. Flygfoton från 1960-talets början visar att det då låg ett trähus i två våningar på hörntomten där kontorshuset skulle byggas.

Huset var djärvt och modernt på sin tid och företrädde en ny stil i den tidens Mariehamn.

– Jag bodde inte på Åland på den tiden men har för mig att bygget debatterades och kritiserades en hel del, säger **Gun Erikson-Hjerling** som är styrelseordförande för bolaget Fastighets ab Gustaf Erikson som äger huset.

Marin trappa. Repräcket ger trappan en marin känsla. Tidigare hade man vatten i ”bassängen” under trappan men den blev svår att hålla ren och vattnet byttes ut mot sand. I trappan syns Ove Eriksson, en av delägarna i dagens GE-rederi.

Allt planerades i detalj, allt byggdes med gedigna material och allt finns kvar i dag som både teakpanel och säckvävstapeter på väggarna, den knallblå mattan i kontorskorrideren i övre våningen, de svarta mosaikväggarna i toaletterna, de väggfasta skåpen av teak i samtliga kontorsrum och i köket, repkonstruktionen som fungerar som räckle längs trappan till övre våningen, den röda färgen på väggen vid personaltreppen, de inbyggda mätarna på väggen som visar den aktuella vindriktningen och de inbyggda modellerna av olika fartyg som varit i rederiets ägo.

Listan kan göras mycket

Högt i tak. I välkomstaulan i övre våningen är det högt i tak och det välvda taket har formen av segel. Högst upp under tak finns smala för väggen finns dold belysning som lyser uppåt. Den knallblå mattan är fortfarande snygg efter 41 år!

längre. Speciell är den integrerade belysningen som finns överallt i huset. När man tittar noga efter ser man till exempel att det lyser uppåt bakom teakpanelen i välkomstaulan där taket förövrigt är välvt och

har formen av ett svällande segel.

Inte funktionellt

Huset stod klart 1967 och har stått sig väl. Inga större ingrepp har gjorts på 41 år – utom att skattebyråns lokaler

byggts bort i husets södra ända och integrerats i kontorskorrideren i nedre våningen och att terrassen som fanns mot norr i andra våningen byggts in.

Men nu är det dags för en renovering och man hoppas att arbetet kan inledas under

sensommaren eller i höst.

– Vi gör om allt som inte längre är funktionellt – el, alla stamledningar, ventilation och uppvärmning. Dessutom byggs de två lägenheter, som finns i nedre våningen, om till kontor. Eventuellt byts någon

Ny stil. När huset stod klart 1967 var det en modern skapelse i Mariehamn. Så här ser det ut från söder.

renovering

...ster där eftermiddagsljuset söker sig in. Upp till under teakpanelen på

marmorplatta på utsidan ut men allt görs ytterst varsamt. Husets karaktär som en arkitektonisk helhet från slutet av 1960-talet ska inte förstöras, säger Gun Erikson-Hjerling.

I dag hyr 14 företag in sig i byggnaden. Skaran kan utökas

efter renoveringen eftersom det blir plats för fler i de två lägenheter som byggs om.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Foto: STEFAN ÖHBERG
stefan.ohberg@nyan.ax
tfn 528 469

I rött. Väggen vid spiraltrappan för personalen målades i en dramatisk röd färg och den har inte målats om. En vacker lampa kröner trappan.

DIN SPORT & FRITIDSBUTIK!

SPORT center

NORRAGATAN 9, tel. 16 489, fax 16 589

Öppet 9-17.30 lörd. 10-14

Auktorisation ger säkrare vvs-installationer

Tre vvs-företag på Åland är numera auktoriserade. Det betyder att de uppfyller en rad krav som ställs.

– Auktorisationen är en trygghet för kunden, säger Mikael Erickson, verksamhetsledare vid Emil som är den energi- och miljötekniska föreningen på Åland.

Man kan få rabatt på försäkringen om VVS-arbetet är utfört av en auktoriserad montör.

De tre företag som är auktoriserade är Hebo-rör, VVS-Eriksson och HP kyla & värme.

Kraven för att få auktorisationen har fastställts av styrelsen för Emil i samarbete med VVS-Auktorisation i Sverige. I kraven sägs bland annat att företaget ska ha en anställd person med dokumenterad kunskap om gällande byggregler och normer för VS-installationer och tillse att VVS-montörer och arbetsledare, som utför installationer enligt branschreglerna Saker vatteninstallation, har branschlegitimation.

En VVS-montör som vill bli auktoriserad måste först ha fem års branschfarenhet. Sedan kan han eller hon gå på kurs och avlägga vissa prov. En ny kurs ordnas i höst.

– Den som är intresserad kan ta kontakt med mig eller gå in på vår hemsida www.emil.fi.

[emil.fi](http://www.emil.fi), säger Mikael Erickson vid Emil.

Hösten 2007 deltog 77 personer på Åland i kursen om säkra vatteninstallationer och ett 20-tal av dem har ansökt om auktorisation. Det är också möjligt för enmansföretag.

– En del avvaktar på grund av priset. Man betalar först en engångsavgift och sedan en årlig avgift för uppdateringen och många tycker att det är väl dyrt. Därför har Emil ansökt om bidrag för landskapsregeringen för avgifterna, säger Erickson.

Engångsavgiften som man betalar när man auktoriserar sig är 600 euro medan årsavgiften är 450 euro.

– Det här är en trygghet för kunden och man kan få rabatt på försäkringen om VVS-arbetet är utfört av en auktoriserad montör, säger Mikael Erickson.

Vidförsäkringsbolaget Ålands ömsesidiga säger skadeförebyggare Bertel Eriksson att rabatten på hemförsäkringen kan bli 12-13 procent om installationen av husets tappvatten utförts av en auktoriserad montör eller ett auktoriserat företag.

– Det är ett sätt att höja kvaliteten och det lägger ett större ansvar på den som utfört arbetet som ska vara dokumenterat, säger Eriksson.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

Billigare. Du kan få 12-13 procents rabatt på hemförsäkringen om installationen av husets tappvatten utförts av en auktoriserad montör. Foto: ERKKI SANTAMALA

BÖRSKOMMENTAR

Blir det sämre innan det blir bättre?

Under två och en halv månader har nu börsen visat styrka och stigit allt högre. Uppgången började i mitten av mars, då JP Morgan räddade investmentbanken Bear Stearns, som hade fått stora problem. Bankens kunder, som var rädda för att bli av med sina pengar, började ta ut sina medel från banken.

Samtidigt blev det allt svårare för Bear Stearns att få låna pengar av andra banker, vilket var nödvändigt för att hålla igång verksamheten. Läget var kritiskt och räddningsaktionen blev därför startskottet på det börsrally som vi har haft sedan dess.

Även om det var en bottenkänning vi upplevde i mitten på mars, så gör vi bäst i att vara inställda på att nya nedgångar kan komma framöver, kanske rentav mot lägre nivåer än vad vi hittills har sett.

Vad gäller kreditkrisen så kan det värsta vara bakom oss. Nedskrivningarna i USA uppgår hittills till över 300 Mdr dollar, och de kommer säkert att bli betydligt större innan det är över. Däremot överraskas marknaden inte längre av nerskrivningar, utan dessa är nu till stor del förväntade.

Nu riktas blickarna i stället mot ekonomin, och vilken skada den har tagit av kreditkrisen. I förra veckan presenterades reviderade BNP från USA för det första kvartalet, som visade att BNP växte med 0,9 procent på årsbasis under kvartalet. Vi har ingen konstaterad recession ännu i USA, med andra ord.

Den amerikanska centralbankens stimulans, att sänka räntan med 3,25

procentenheter, väntas ge en positiv effekt kanske redan senare i år. Ett problem i räntesammanhang är att räntorna på bolån fortfarande är höga, och inte har sänkts i takt med de räntesänkningar som centralbanken har gjort.

Kreditspreadarna, eller skillnaden i ränta på obligationer med olika kreditvärdighet, är fortfarande stora trots att de har kommit ner en bit från toppen. Så länge de är stora har bankerna svårt att låna pengar billigt och därför är det svårt för dem att sänka räntorna på bolånen. Men så länge huslåneamorterna inte får mera pengar över i sin plånbok, och så länge deras hus fortfarande sjunker i värde, är det svårt att se hur de ska kunna hålla uppe den sköra BNP-tillväxten genom att konsumera.

Det höga oljepriset minskar även det utrymmet att öka konsumtionen, och bidrar till inflation, så ett lägre oljepris vore välkommet av flera anledningar. Hittills har vi bara sett kortare rekylar neråt i den starkt stigande trend som oljan befinner sig i, men en större rekyl kommer allt närmare.

I fredags släpptes statistik som visade att stämningen bland de amerikanska konsumenterna sjönk under maj jämfört med månaden före. Samtidigt redovisades statistik som visade att inköpscheferna har större tro om framtiden nu jämfört med för en månad sedan.

I den mån man ska göra några tolkningar av detta, så kan man säga att medan konsumenterna ser fortsatt bistra tider så ser inköpscheferna en viss lättnad runt hörnet.

Den närmaste tiden kommer makrostatistik fortsättningsvis att vara i fokus för dem som vill hitta riktningen i marknaden. Bolagsrapporterna för det första kvartalet var dåliga både i USA och i Europa, om man räknar med bankerna i resultatet.

Tar man däremot bort bankerna så ser resultatet från rapporterna mycket bättre ut. Då blev utfallet av rapporterna i Europa i 60 procent av fallen bättre än, eller i linje med, förväntningarna. Tittar man på besvikelserna så ser man att det låg en bank bakom 7 av 10 stora besvikelser.

Håller trenden i sig till juli, när nästa rapportsäsong börjar, så kan börsen mycket väl fortsätta uppåt ett tag till. Får vi nu däremot höra att även bolagen utanför finanssektorn börjar känna av den svagare konjunkturen, så förändras förutsättningarna.

Skulle det samtidigt visa sig att det ännu blir sämre för bankerna innan det blir bättre, så kan vi nog snart vara nere på samma nivåer på börsen som vi var på i mitten av mars.

Mathias Söderback
Avanspartners

AKTIEMARKNADEN INDELAD GEOGRAFISKT

Procentuell utveckling (i euro) under olika tidsperioder. Källa MSCI Barra (www.msci.com)

	INDEX	1 vecka	1 mån	3 mån	6 mån	i år	1 år	3 år
Finland	MSCI Finland	1,7	0,4	-9,4	-19,3	-16,9	-10,8	49,8
Sverige	MSCI Sweden	0,4	2,3	6	-5,9	-3,6	-21,9	32,1
Europa	MSCI Europe	1	0,6	3	-11	-9,7	-15,9	29,2
Nordamerika	MSCI North America	3,1	2,2	3,9	-8,4	-8,4	-17,5	2
Japan	MSCI Japan	1,7	2,7	3,1	-8	-4,6	-18,5	9,1
Asien	MSCI Asia Pacific	0,6	-1,6	-2,4	-14,5	-13,7	-4,4	55,4
Östeuropa	MSCI Eastern Europe	1,6	13,6	12,5	1,6	-2,1	19	122
Latinamerika	MSCI EM Latin America	3,2	9,6	13,3	13,3	11,4	24,7	185,7
Världen	MSCI World Free	2,1	1,7	3,4	-9,4	-8,6	-16,6	12,4

Nordea

Nordea Bank Finland Abp

Dollar-rea!

Eurons byteskurs gentemot dollarn är den högsta sedan euron togs i bruk år 1999. Den rekordbilliga dollarn väntas dock bli starkare under de närmaste åren. Med Indexlånet EuroDollar drar du nytta av dollarns potentiella förstärkning med kapitalgaranti.

Försäljningsperiod 12.5–20.6.2008

- Emittent Nordea Bank Finland Abp.
- Avkastning:
 - EuroDollar Avkastning:
 - År 1: Fast 4 %.
 - År 2–5: 7 % p.a. om gränsvillkoret uppfylls, dock minst 1,75 % p.a.
 - EuroDollar Extra:
 - År 1–5: 22 % p.a. om gränsvillkoret uppfylls, annars 0 % p.a.
- Placeringstid cirka 5 år.
- Minsta teckning 1 000 euro.
- Emissionskurs:
 - EuroDollar Avkastning: rörlig, cirka 100 %.
 - EuroDollar Extra: rörlig, cirka 110 %.
- Det nominella kapitalet återbetalas i sin helhet på förfallodagen oberoende av kursutvecklingen, lånen är behäftade med risk avseende emittentens återbetalningsförmåga samt med risk att förlora den betalda överkursen (i Extra-lånet cirka 10 %).
- Ingen säkerhet har ställts för lånen.

Mer information på Nordeas kontor, av Kundtjänst 0200 5000 (lna/msa) mån–fre 8–20 eller på Internet www.nordea.fi. På samma ställen får man också börsprospektet och lånevillkoren.

Ny innehavare till Garaget

Garaget på Ålandsvägen har stängts. Enligt ett anslag på dörren ska stället öppnas i ny regi.

Det öppna bolaget Festomat har drivit gatuköket Garaget vid Ålandsvägen sedan februari 2006.

Men bolaget betalade inte hyran i tid – totalt 15 hyror lämnades obetalda eller drygt 29.000 euro. Hyresvärden lämnade in en stämning till tingsrätten och ville vräka företaget.

Nu har Garaget stängts men en fortsättning tycks följa. En lapp på dörren talar om att stället snart öppnas igen – dock i ny regi.

Innan Garaget slog upp sina dörrar verkade Dixiegrillen i samma lokal. (hf)

Lapp på luckan. Garaget vid Ålandsvägen öppnas snart i ny regi.

Foto: JONAS EDSVIK

Minus för Föglöbutiken i fjol

– Föglöbutiken hade ett lite sämre år än normalt, bokslutet visar ett minus på 19.000 euro, säger styrelseordförande Kurt Gustafsson, som dock tror gott om butikens framtid.

Kurt Gustafsson berättar att minuset till stor del beror på ökade kostnader i samband med fjolårets vd-byte, då man under en period hade i princip dubbla utgifter på den posten.

Det var i september som **Raili Sergejeff** tog över som Föglöbutikens vd, efter att **Marie Björklund** slutade i början av sommaren.

Positiva siffror

Man ser dock med tillförsikt på framtiden för Föglöbutiken.

– Våra försäljningssiffror visar på plus hela tiden numera, säger Kurt Gustafsson, som stolt berättar om det stora sortimentet man har på hyllorna fast man är en skärgårdsbutik.

– Och det egna köket med

Skärgårdsbutik. Ett minus på 19.000 euro visar bokslutet för 2007 gällande butiken i Degerby. Arkivfoto: STEFAN ÖHBERG

tillverkning av matportioner har visat sig vara en lyckad satsnings, säger han.

Ny medlem

Föglöbutiken ab hade bostagsstämma förra veckan. Stämman var ”snabbt avklarad och utan extra ärenden”, enligt Gustafsson, som alltså fortsätter som styrelsens ordförande.

Butikstyrelsen fick dock en ny medlem. **Torbjörn Sjö-**

blad, under många tidigare år vd för butiken, valde att sluta efter två perioder i styrelsen.

– Han tyckte väl att han gjort sitt gällande butiken nu, han var ju vd i över 20 år, säger Kurt Gustafsson.

Gunilla Hagman valdes in som ny ordinarie medlem.

ANNA BJÖRKROOS
anna.bjorkroos@nyan.ax
tfn 528 463

Rosellas rökmoln snart mindre

Det rökmoln som kommer ur Rosellas skorstenar är mörkare än avgasröken från Viking Lines andra båtar, men det är bara tillfälligt enligt Tony Öhman, teknisk direktör.

Snart åtgärdat. Den mörka röken som kommer ur Rosella ska snart bli ljusare. Rosella släpper inte ut mer avgaser än andra båtar, de syns bara mer.

Foto: FREDRIK TÖRNROOS

serna är 1,5 procent för fartyg som trafikerar på Östersjön, och Rosella släpper enligt Öhman bara ut 0,35 procent i snitt. Rosella har tagit sitt bränsle från Estland, men började i måndags tanka i Stockholm, ett miljövänligare bränsle än tidigare.

– Vi måste gå igenom hela motorn, och finjustera inställ-

ningarna nu när vi börjar tanka ett annat bränsle, säger Öhman.

Tony Öhman har ännu inte fått svaren från undersökningen, men tror att röken ska bli ljusare som på den andra fartygen.

JOHAN ORRE
johan.orre@nyan.ax

DIN SPORT & FRITIDSBUTIK!

T-SHIRT från **39€**

från **38€**

SHORTS **59€**

COLLEGE TRÖJA MED HUVA

från **89€**

CYKEL ord. **1 350€**
899€

KEPS **43€**

från **43€**

SHORTS från **59€**

RIP CURL

SPORT center

NORRAGATAN 9, tel. 16 489, fax 16 589

Öppet 9-17.30 lörd. 10-14

Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Jag skulle gärna se att det fanns en motorbana här på Åland, det skulle öka förutsättningarna till att bli bättre.
KIM ERIKSSON

Oväntat drag gav mer(sm)ak

Nyss hemkommen. Kim Eriksson har precis kommit tillbaka från SM-deltävlingen i Malmö. En resa på ungefär 150 mil tur och retur, alltså både resurs- och tidskrävande. – Det är lite svårt att kombinera tävlandet med att vara studerande, inte bara ekonomiskt, utan även tidsmässigt. På examensdagen i fredags stod jag på dragracingbanan i Malmö, säger han.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

MOTORSPORT. När den första av fem SM-deltävlingar i dragracing för motorcyklar hölls i Malmö helgen fanns debutanten Kim Eriksson från Jomala på plats – och han körde fort.

Med en tid på bara tre tiondelar från det svenska rekordet väcks nu förhoppningarna om en toppplacering totalt.

Motorcyklar har i stort sätt alltid varit en del av Kim Erikssons liv. Redan som treåring väcktes intresset då han körde motorcross för första gången, vilket var långt innan han lärde sig cykla och sedan dess har det bara rullat på.

Drygt sjutton år senare är intresset detsamma. I helgen tävlade Kim Eriksson, alltså nu 20 år fyllda, i SM i dragracing för motorcyklar i klassen Pro street bike. Det var hans första tävling på den nya motorcykeln med 225 hk på bakhjulet. Men också den första på den nivån och dessutom som yngsta deltagare.

Målsättningen var att köra den 201 meter långa sträckan, 1/8 dels engelsk mil, på sex sekunder blankt. Men resultatet blev bättre än så. På 5,87 sekunder var han bara tre tiondelar från det svenska rekordet.

– Tanken var att jag skulle lära känna banan och tävlingsmomentet. Inte trodde jag att det skulle gå så här bra, även

om så klart förhoppningen fanns, säger Kim Eriksson.

Fick tufft motstånd

Det gick bra fram till den andra elimineringen, men sen tog det stopp. Motståndaren då var ledaren i tävlingen och han visade sig vara för svår. Men i och med att hälften försvunnit redan i första elimineringen räckte Kim Erikssons prestation till en sjunde plats.

Kim Eriksson tror att en stor del av hans framgångsreceptet består i att han är lugn som person. Men också att han är orädd. För i startögonblicket gäller det att vara stadig på handen och fokusera helt på det man ska göra. Så fort heten och darr på handen kommer förlorar man i

den viktiga accelerationen, menar han. Och att vara reaktions snabb är a och o i en sport där man ska ta sig drygt 200 meter så kort tid som möjligt.

– I själva startögonblicket är man så taggad att man inte hinner bli rädd. I förberedelserna går jag igenom och tänker mig loppet om och om igen, och där finns det inte plats för någon rädsla, säger han.

Efterlyser bana på Åland

Och det är lite så hans träning ser ut, att mentalt förbereda sig och att just föreställa sig loppet. För det är svårt för Kim Eriksson att träna i och med att det inte finns någon motorbana på Åland. I bland åker han till Sverige där förutsättningarna är

bättre. Där finns banor där han kan öva på de faktiska hastigheterna på sträckor som är lika långa som tävlingssträckan.

– Här hemma blir det mest motorsporttv-spelande, vilket är synd. Jag skulle gärna se att det fanns en motorbana här på Åland, det skulle öka förutsättningarna till att bli bättre, säger han.

Om två veckor bär det av till Sundsvall för den andra deltävlingen. Och lite varmare i kläderna vägar Kim Eriksson nu ha förhoppningar om en slutplacering bland de främsta.

– Min målsättning nu är att jag totalt ska bli sämst sju men gärna bättre, säger han.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax

Lindberg tvåa i Spring Cup

■SEGLING. Alandia Sailing Teams Staffan Lindberg slutade tvåa i helgens Spring Cup som arrangerades i Göteborg. Finalen seglade han mot Damien Iehl från Frankrike, och de båda lagen låg på samma poäng efter nio segrar när slutseglingarna skulle avgöras. Fransmannen tog dock två raka segrar och därmed den tolfte och sista platsen till Match Cup Sweden senare i år.

– Det gick nästan vägen. Det är surt! Vi gjorde nästan två raka finalmatcher efter varandra och vi fick en onödig tjuvstart. Nu får man hoppas att någon av de tolv deltagarna till Match Cup Sweden hoppar av eftersom vi är på första reservplats, säger Staffan Lindberg till AST:s hemsida. Hans besättning bestod den här gången av ålänningen Oscar Dannström samt svenskarna Carl-Johan Uckelstam, Nils Bjerkås och Anders Jönsson. (mt)

Ny uddamålsförlust för Sund

DIVISION IV	
PONTEVA	2
SUNDS IF	1

■FOTBOLL. Sunds IF förlorade lördagens bortamatch mot Ponteiva med 2–1. I halvtid stod det 0–0. Sunds mål gjordes av Ralf Göstas.

Sund ligger nu tredje sist i tabellen. Nästa match är på lördag 18.00 på Sportkila. (jl)

DART

Joker Darts Klubb Mästerskap 2008

Damdubbel: 1) Gungerd Lindberg/Rita Lundberg, 2) Sandra Karlsson/Anna Johansson, 3) Sylvia Löfström/Ulla Suomi, Veronica Lampén/Viveca Sjöberg.

Herrdubbel: 1) Kenneth Lundberg/Sune Eriksson, 2) Ronny Häggblom/Lasse Åkerlund, 3) Dan-Anders Jansson/Kenneth Brunila, Leonard Lindberg/Jim Andersson.

Mixed: 1) Rita Lundberg/Kenneth Lundberg, 2) Viveca Sjöberg/Kim Brandt, 3) Veronica Lampén/Sune Eriksson, Ninnie Salminen/Andreas Sjöberg.

Juniorsingel: 1) Jennifer Mattsson, 2) Ninnie Salminen.

Damsingel: 1) Sandra Karlsson, 2) Anna Johansson, 3) Gun-Gerd Lindberg, Viveca Sjöberg, 5) Ninnie Lampinen, Veronica Lampén, Sylvia Löfberg, Jennifer Mattsson.

Herrsingel: 1) Stefan Björklund, 2) Kim Brandt, 3) Dan-Anders Jansson, Anderas Sjöberg, 5) Bjarne Sjöblom, Jim Andersson, Kenneth Lundberg, Sune Eriksson.

SKYTTE

Sunds Jaktvårdsförenings grisskytte 30+30 skott, Gunnarsby 27 maj

A-klass: 1) Ted Holmström 544 poäng, 2) Jan Malmberg 543, 3) Guy Karlsson 486, 4) Ingvar Berglund 475, 5) Markus Andersson 408.

A 50: 1) Ralf Lindholm 523, 2) Per-Erik Lindholm 470, 3) Jens Harberg 461, 4) Halvard Grönlund 320.

Juniörer: 1) Adam Jansson 451.

ORIENTERING

Hippo Cup 1, 24 maj i Lumparland.

H14: 1) Elias Lax, LUJA, 1.01.23.

H12: 1) Anton Alm, LUJA, 18.45.

H10: 1) Isac Nordberg, LUJA, 20.06, 2) Robert Guildford, JIK, 20.09, 3) Cedric Svenblad, JIK, 26.29, 4) Markus Söderlund, LUJA, 29.11, 5) Edwin Svenblad, IFF, 36.19.

D10: 1) Maria Söderlund, LUJA, 18.28, 2) Louise Alm, LUJA, 18.47, 3) Madeleine Wahlbäck, LUJA, 34.30.

Par: 1) Zacharias Johansson, IFK, 17.15, 2) Sofia Södergård, LIF, 20.51, 3) C./Sjöstrand E. Lindholm, JIK, 41.47.

H12 N: 1) Andreas Papaionnou, EIK, 16.36, 2) Jerry Williams, LUJA, 24.18.

D14 N: 1) Elsa Svenblad, IFF, 21.27.

Nordin lämnade alla bakom sig

MOTORSPORT. Rallyföraren Robert Nordin var snabbare än alla när han körde i Skepptuna i helgen. Tur i oturen hade han när en sträcka ströks där han kört med punktering.

Ålänningen Robert Nordin i RNK-team bärgade en seger i Upplands distriktmästerskap i helgen när han körde Midnattsspecialen i Skepptuna.

Tävlingen skulle innehålla fem specialsträckor på totalt cirka 30 kilometer, men en avåkning på första sträckan gav förseningar som ändrade på upplägget.

– Förseningen gjorde att

man helt enkelt inte hann köra alla sträckor på grund av att man var tvungen att öppna upp vägarna igen efter en viss tid för allmän trafik, säger Nordin som kör Volvo Original.

Måste våga gasa

Det gjorde att tre sträckor i tävlingen ströks vilket innebar att bara två sträckor räknades ihop till en sluttid.

– Lite tråkigt när man betalt 1.600 kronor i startavgift för att få köra, men det är ju lika för alla. Dessutom var det ju även tur för vår del att specialsträcka två ströks, där körde vi nämligen med punktering

större delen av sträckan och tappade mycket tid, men i och med att den ströks i efterhand så förlorade vi ju ingenting på det!

Robert Nordin vann klassen för förare med B-licens, men var dessutom snabbare än samtliga förare med C- och A-licens vilket omfattade totalt cirka 25 förare med Volvo Original.

– Men jag måste erkänna att tempot ändå är för dåligt. I Sverige-serien med de allra hårdaste grabbarna skulle tiden inte ha räckt till på långa vägar, man måste sluta fega och börja använda gasen lite mer.

Kändisspaning. Svenska skådespelerskan Ewa Röse deltog i en debutanttävling i helgen. Här med ålänningen Robert Nordin.
Foto: CHRISTOFFER WIDBERG

Nordins målsättning är att vinna Upplands DM, nästa tävling i den serien körs först i september.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Sen i starten. Carita Friberg började springa maraton först vid 41 års ålder, för det var svårt för henne att som småbarnsförälder hinna med all den träning som krävdes inför ett lopp. – Jag vet att många är i den situationen jag var men jag hoppas ändå att det snart blir fler yngre som gör mig sällskap.
Foto: FREDRIK TÖRNROOS

Sprang 42.195 meter på rutin

Carita Friberg börjar bli något av en veteran i maratonsammanhang.

I lördags sprang hon sitt 15:e lopp i ett stekhett Stockholm.

Trots att tiden inte blev vad hon hade hoppats på lyckades hon placera sig bäst bland de åländska damerna.

När hon steg av bussen i Stockholm i lördags förmiddag förklarar **Carita Friberg** att det var som att stiga rakt in i en värmewegg. Det var bortåt 30 grader varmt och några timmar senare skulle hon springa maraton.

– Fast det var ännu varmare förra året. I och med att jag visste hur tungt det kunde bli disponerade jag loppet bättre i

år. Jag försökte ta det lugnt och hålla en så jämn fart som möjligt hela vägen. Det blir ju så klart ingen kanontid på det sättet men jag tycker ändå det gick okej och jag kände mig fräsch efteråt, säger hon.

Fastnat på maratonkroken

Drygt fyra timmar och trettiotre minuter, dryga 23 minuter från personliga rekordet, blev tiden i mål och det gav Carita Friberg en 1365:e plats.

Hon menar att placeringen inte var det viktigaste för att hon kände inte att det fanns tillfälle att forcera i den hetten. Efter halva loppet var hon dessutom nära att ge upp så sammantaget är hon nöjd att det höll hela vägen.

– Jag vet inte riktigt vad det

är som motiverar mig längre. I första loppet när jag gick i mål fick jag en rejäl kick. Jag både skrattade och grät om vartannat och var så otroligt lycklig. Nu är nog deltagandet mest ett bevis för att jag mår bra och resultatet av att jag har bra kondis. Det är nog så att har man väl fastnat på maratonkroken så är man fast, säger hon.

Trots det lyckades hon placera sig bäst bland de sex från Åland som startande i damklassen. I herrklassen var uppslutningen lite bättre, tolv ålänningar kom till start och först i mål var **Markus Hamro-Drotz** på tiden 3.36.43, vilket innebar en 1723:e plats.

Helsingfors nästa

Carita Friberg sprang sitt första

maraton vid 41 års ålder. I dag 48 år gammal har det hunnit bli 15 stycken, fördelat på Stockholm och Helsingfors, där hon sprang sitt första maraton.

Nu är det en veckas semester som gäller för att vila upp sig efter de dryga 4,2 averkade milen i lördagens lopp. Det blir det sju dagar där hon planerar att göra just ingenting utan bara låta blåsor och skavsår läka.

Sen börjar hårdträningen igen. I mitten av augusti är det dags för nästa utmaning, maran i Helsingfors.

– Jag har inte anmält mig ännu, men det blir svårt att låta bli, säger hon.

MARIA NYKVIST
maria.nykvist@nyan.ax

Två guld på 800 meter i Norrköping

FRIIDROTT. Lucas Mattsson och Jonathan Malmberg hade en fin helg i Norrköping där de tillsammans satte fyra personliga rekord på fem starter. Dessutom kunde de packa ner varsitt guld i väskan.

IFK Mariehamns friidrottare Jonathan Malmberg och Lucas Mattsson representerade IF Åland vid Tjalvespelen i Norrköping i helgen. I 17-årsklassen inledde 15-åriga Malmberg med personligt rekord på 100 meter efter sluttiden 12,23 sekunder i lätt mot-tid – en klar förbättring från hans tidigare 12,41 sekunder. Med det slutade han sexa.

På 800 meter sprang han däremot ifrån alla. Malmberg vann på tiden 2.09,15 minuter vilket var en förbättring av det egna rekordet med nästan fyra sekunder.

– Han löpte loppet relativt jämt med en öppning på cirka 32 sekunder på första 200 metrarna. Den tredje 200-metern gick lite långsammare medan den sista gick på cirka 32 sek-

Snabbast. Jonathan Malmberg vann loppet på 800 meter i sin klass.
Foto: CLAES HELLSTRÖM

under och han passerade därmed de två som tidigare hade lett loppet, rapporterar **Claes Hellström**.

Slutsput

För 14-åriga Lucas Mattsson, som tävlade i 15-årsklassen, blev det också pers på 100 meter. Han sprang in som fyra på tiden 13,23. Även han

fick plocka hem guld i 800 metersloppet efter en sluttid på rekordsnabba 2.18,48. Detta trots att ålänningen låg cirka 30 meter bakom toppduon efter en kvick start, men Mattsson tog igen på täten på borte långsidan och de sista 200 metrarna drog han ifrån och vann.

– Killen som han passerade

Bronskast. Lucas Mattsson stötte hem ett brons i kula i Norrköping.
Foto: CLAES HELLSTRÖM

på upploppet blev sedan diskad då han gått in på gemen-sam bana för tidigt, säger Hellström.

Mattsson deltog även i kula, där fick han som bäst iväg den 10,36 meter vilket gav en bronsmedalj.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Sportens kom ihåg

■ **IFF-IFK-SIF:** Klubbkamp i friidrott, omgång 2, onsdag i Rangsby. Anmälning 18.00, start 18.30. Klasser och grenar: F/P 7-15 år 60 m, längd. F/P 11-15 år Spjut. F/P 7-9 år Turbospjut.

■ **IF Åland-orientering:** Hippo-orienteringskola på tisdag vid Baltichallen i Mariehamn. Samling 18.30.

■ **IF Åland-orientering:** Nyanbommen motionsorientering på torsdag i Marby, Eckerö. Vägvisning från vår nr. 1. Start 18.30 - 19.30. Ingen Emit.

■ **ÅID-cykel:** Ytterbytempo på onsdag, 25 km, Lemland, Rundbergs såg. Start 19.00.

■ **ÅID-cykel:** Distansträning på söndag vid Vikingavallen, Jomala. Start 09.00

■ **ÅID-cykel:** Onsdag 11 juni. ÅM 20 km/tempo, Bamböle - Bergö. Start 19.00

■ **ÅID-orientering:** Minibud-kavle söndag 10.00 vid skyttebanan i Jomala. Anmälan till ÅIDs kansli, tel 19170 senast onsdag. Lagen sätts ihop av tävlingsledningen.

■ **ÅID-orientering:** Orienteringsläger lördag-söndag juni 2008, vid Vikingahallen, Jomala. Anmälningar till ÅID:s kansli senast tisdag, tel 19170, 23190. Mera info på hemsidan.

■ **Ålands Ryttare:** Dressyr clinic med Eric Lette 9 juni 17.00 på Sleipner. 15 euro ÅR-medlemmar, övriga 20 euro. Anm till info@alandsryttare.com. Mera info på www.alandsryttare.com.

■ **ÅSSF:** Viltmål cup 2 älg 100 m onsdag 18.30 på Haddnäsbanan.

■ **ÅSSF:** Bänkskytte cup 5 HV 300m onsdag 18.00 i Bredmo.

Annonsera i den tidning du själv läser!

Tipsa SPORTEN dygnet runt

Tel 0457 324 4444

nyan.ax

Vill du jobba med fotboll?

Ålands fotbollförbund som är takorganisation för fotbollen på Åland, söker ytterligare en person:

- A) **Ordinarie ungdomschef** – med start 4 augusti
Dessutom har vi förlängt ansökningstiden till den tidigare utannonserade tjänsten:
B) **Ett års vikariat för Sportchefen** – med start 11 augusti

Båda tjänster kan alltså sökas!

Tjänsterna är heltid (100%) och inkluderar en hel del kvälls- och helgarbete.

Tjänsterna innefattar ansvar för bl a:

- Administration
- Tränar- och spelarutbildning
- Tävlingsverksamhet
- All Stars – verksamhet

Vi söker två "flexibla, aktiva och självgående" personer som brinner för att stärka och utveckla den åländska fotbollen, samt har lämplig ledar- och tränarutbildning. Tränarerfarenhet samt språkkunskaper är en fördel

Läs mer om vår verksamhet på www.fotboll.ax

Frågor besvaras av:

Anders Mattsson, E-post: anders.mattsson@aland.net eller tel: 0457-0595 923 Sportchef Daniela Haglund, e-post: fotboll@idrott.ax eller tel: 16856

Ansökan med bilagor och löneanspråk **senast 13 juni 2008** till:

Ålands Fotbollförbund, Neptunigatan 23, 22100 Mariehamn eller fotboll@idrott.ax

DEBATT

Fördömer bombdåd

■**Som troende** muslim fördömer jag bombdådet mot den danska ambassaden i Pakistan. I vår religion har profeten Muhammed själv sagt åt oss att ”om någon hatar dig så skall du älska honom. Om någon gör illa åt dig, så skall du göra något gott åt honom”.

Det är så som vi lärt oss från början som barn.

Ben Haidari

HEART

69 €

GULDVIVA™

Sjökvarteret
vard 10-17, lörd 11-14
www.guldviva.com

► ÖVRIGT

Min kära

cykel

svart Helkama Aino med svart cykelkorg på bakhållaren, stals 26.5 från Nyfahlers

Ser du den,
ring 0405525211
Christian Beijar

► MÖTEN

 Kommunfullmäktige i Lemland

sammanträder i Kommunungården i Lemland onsdagen den 11 juni 2008 kl. 19.00.

Kommunfullmäktiges ordförande
Sune Eriksson

► ÖVRIGT

Kvalitets-

LOPPIS

i Hulta

lördag 7/6 kl. 13-18.

Se fredagens Nya Åland
Mariana Ohlsson

► ANBUD

Breddning av hamnplan

Anbud inbegäres för

Breddning av hamnplan

i Mariehamns Västerhamn.

Anbudshandlingarna erhålles från hamnkontoret från 6.6.2008.

Anbud inne senast 8.8.2008.
Planerad byggstart efter 1.9.2008.
Arbetet klart senast 15.5.2009.

Närmare upplysningar Sundström tel 0400 721 875
I tekniska frågor Hagelberg tel 040 593 5990.

Mariehamns Hamn

MARIEHAMNS STAD

www.mariehamn.ax

Viktigt med förståelse för åländska frågor

■ Den senaste tidens tillvaro har förgyllts med middagar med kronprinsessor och jubeldoktorer, åtminstone en av varje sort, och inte så mycket seriöst arbete kan man få intrycket av. Försommaren är full av officiella besök, eleganta middagar och nationaldagar.

Säg det land, förutom det karga kalla Finland, som inte firar sin nationaldag nu. Det borde finnas minst två maj månad och två juni månad varje år för att allt skulle hinnas med. Det kan bli för mycket av den goda, men det skall medges att middagen på Åbo slott med ett tal av den snart 83 årige jubeldoktorn **Johannes Salminen** så briljant skarp-sinnigt och med det akademiska fokus som kvällens inramning krävde samtidigt påminnande om det åländska ursprunget kändes histo-

Riksdagsbrev

Elisabeth Nauclér

Ålands riksdagsledamot skriver om vardagen med en blandning av intensivt arbete och eleganta middagar.

riskt, och en upplevelse man inte hade velat vara utan.

Trots intrycket utåt så arbetas det mycket intensivt i riksdagen på slutrakan av vårsessionen, och i år mest om Lissabonfördraget. Själva kärnfrågan, skall Finland godkänna Lissabonfördraget, har inte varit särskilt svår att besvara, men utskotten har ändå berett ärendet noggrant.

Elva olika utskott har gett sin syn på sina specialområden i fördraget och

sedan har allt fogats till ett slutgiltigt betänkande. Från min observatörsplats i stora utskottet har jag kunnat följa behandlingen i det som är ”EU-utskottet”.

Grundlagsutskottet är riksdagens specialutskott för åländska frågor och som medlem där har jag haft möjlighet att påverka behandlingen, liksom naturligtvis den slutgiltiga behandlingen i utrikesutskottet.

Man kan förstås fråga sig vad det har för betydelse vad riksdagen skriver i sina betänkanden om Åland och Lissabonfördraget. Det är ju inte riksdagen utan lagtinget som skall ta ställning i den frågan och det är regeringarna i Mariehamn och Helsingfors som skall bereda en lösning på problemen.

Men samtidigt är det viktigt att det finns förståelse för åländska frågor hos riksmyndigheterna och då kan det inte skada att grundlagsutskottet och slutligen utrikesministeriet på ett initierat sätt redogör för de problemställningar det handlar om. Det känns också som att riksdagsledamoten med ständig närvaro i Helsingfors på så sätt kan fungera som brobyggare mellan landskaps- och riksmyndigheterna och öka förståelsen för självstyrelsesystemet i riket.

I det slutgiltiga betänkandet redogörs för de olösta frågorna med subsidiaritetskontrollen, talerätten i unionens domstolar, representationen i EU parlamentet och behovet att klargöra vad unionens status som juridisk person får för

konsekvenser för Åland.

I utrikesutskottets betänkande finns ett särskilt avsnitt om Åland som förutom att de nämnda frågorna blir belysta också slår fast att bestämmelserna om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken inte skall få påverka Ålands demilitariserade och neutraliserade status som är internationellt garanterad.

Under arbetets gång har jag blivit mer och mer övertygad om att den så kallade solidaritetsbestämmelsen om hjälp till försvar enligt artikel 51 i FN-stadgan kan bli en ersättning för Finland att be om hjälp att försvara, inte Åland, men väl dess neutralisering på det sätt som Ålandskonventionen av 1921 föreskriver och som Finland saknat allt sedan Nationernas förbund (NF) försvann, men det får jag återkomma till en annan gång.

RIKSNYTT

Riklig algblomning att vänta

HELSINGFORS. Algerna kommer att orsaka bekymmer i kusttrakterna även den här sommaren. Läget väntas vara som värst mot slutet av juli, men ett varmt och stilla väder under försommaren kan få blomningen att infalla tidigare.

– De blågröna algerna är otrevliga på så vis att de trivs i samma väder som semesterfirarna, säger **Juha-Markku Leppänen**, direktör på Havsforskningsinstitutet.

Måttliga eller medelstora algblomningar förutspås för Finska viken och södra Skärgårdshavet i sommar. Däremot är sannolikheten för ytanhopningar liten i Bottenhavet, i Bottenviken, i största delen av norra Östersjön och i de östligaste delarna av Finska viken. Prognosen är gjort av Havsforskningsinstitutet och Finlands miljöcentral.

– Den här sommaren följer i stort sett utvecklingen under de senaste åren. Vår prognosmodell lovar en betydligt värre algsommar i Finska viken än vad läget just nu tyder på. I vilken mån prognosen uppfylls beror till stor del på hurdan väder det blir i Skärgårdshavet, säger gruppleadare **Tapani Vanhanen (c)**.

Stipa på Havsforskningsinstitutet.

Ekosystemmodeller

Förutsättningarna för stora förekomster av blågröna alger är ändå inte lika starka som under de värsta åren på 2000-talet. Till exempel 2004 var prognosen betydligt värre och det året förekom också omfattande ythanopningar.

Prognosen bygger på ekosystemmodeller där utgångspunkten är näringsförhållandena under vintern, och hur näringsförhållandena utvecklats under våren.

Övergödningen fortsätter

Algblomning är att vänta också under framtida somrar så länge som övergödningen fortsätter. Även om utsläppen minskar så gynnas algerna av den inre belastningen då fosfor som bundits till sedimenten på nytt frigörs till vattenmassan.

Det enda sättet för att stoppa den inre belastningen är att begränsa näringstillflödet utifrån. De östra delarna av Finska viken belastas mest av avloppsvattnen i S:t Petersburg. En tredjedel av avloppsvattnet styrs rakt ut i havet utan någon som helst rening. I Polen är reningen av avloppsvattnet också bristfällig. (FNB)

Samma elände igen. Den här synen lär vi få dras med i sommar också. Foto: PATRIK DAHLBLOM

Regeringen redo för interpellation

HELSINGFORS. Regeringen tänker inte ge riksdagen vare sig ett meddelande eller en upplysning om valfinansieringen. Däremot är regeringen beredd på en interpellationsdebatt, säger statsminister Matti Vanhanen (c).

Han tog upp frågan på en presskonferens på Villa Bjälbo på måndagen.

Vanhanen spar inte på orden då han kritiserar socialdemokraternas framfart i

debatten de senaste dagarna. Han känner sig kränkt av misstankarna om det finns kopplingar mellan hans valbidrag och hans agerande i planlägningsfrågor.

Enligt Vanhanen har det från sdp-ledningens sida gjorts nedsättande uttalanden om demokratin, det vill säga att det går att köpa valresultat och att medborgarna röstat fel. Statsministern sade att han inte kan tolerera sådant prat.

Statsministern förklarade

också hur han hjälpt till att utverka ett valbidrag till den dåvarande gröna riksdagsledamoten **Merikukka Forsius**. Vanhanen sade sig ha rekommenderat ett valbidrag till Forsius i ett samtal med **Tapani Yli-Saunamäki** i riksdagens kafé.

Nekat tidigare

Yli-Saunamäki delade ut valbidrag för föreningen Kehittyvien Maakuntien Suomis (KMS) räkning. Enligt Vanhanen hade hans rekom-

mendation samband med att Forsius och han själv hade en gemensam valtillställning.

Vanhanen måste också förklara varför han tidigare nekat till att han skulle ha rekommenderat att föreningen ger valbidrag till kandidater för andra partier.

Statsministern sade att han talade allmänt om KSM:s förfaringsätt då han nekad till saken. Då kom han inte ens att tänka på bidraget för valtillställningen med Forsius. (FNB)

TV-programmet

tisdag 3 juni

7.00 Gomorron Sve-rige [65728154]
10.30 UR [6349357]
13.00 Rapport [66241]
13.05 Frida 21:00 (R) [784609]
13.35–14.05 Niklas mat (R) [130864]
15.35 Soldat Bom [8740222]
FILM Svensk komedi från 1948. I rollerna: Nils Poppe, Inga Landgré.
17.00 Rapport [67680]
17.10 Gomorron Sverige [113951]
18.00 UR: Big words [7609]
 Gäster är av radiopratarerna Titti Schultz och Erik Ekstrand samt skådespelarna Carina Lidbom och Richard Ulfäter.
18.30 UR: Mega [5628]
 Hur kan vi fördela världens tillgångar på ett bättre sätt?
19.00 Bolibompa [5680]
19.00 Kipper (R) [40932]
19.10 Evas pysselshow (R) [161883] **19.20** Byggare Bob – Projekt: Bygg framtiden [701425] **19.30** Kaniner och hartassar [60796] **19.45** Seaside hotell [380796]
20.00 Bobster [80]
20.00 Kroppsnära [94777]
20.05 Hasses brorsas låtsas-syrras kompis (R) [995222]
20.30 Rapport med A-ekonomi [51]
21.00 Kören – killar sjunger inte [72864] Brittisk realityserie. Del 2 av 4.
21.50 Åt alla lyckas bära [4064241]
 Norsk kortfilm från 2002.
22.00 Plus sommar [16]
 Konsumentmagasin. Cyklar som inte håller måttet. Det säljs cyklar som aldrig förr. Samtidigt visar tester att många cyklar har allvarliga säkerhetsbrister.
22.30 Eulogy [61116]
FILM Amerikansk komedi från 2004. En svart komedi som följer en familj i tre generationer, som samlas inför begravningen av sin patriark. I rollerna: Debra Winger, Ray Romano, Hank Azaria. Regi: Michael Clancy.
0.00 Rapport [15346]
0.10 Kulturnyheter (R) [7235182]
0.25 Brottet (R) [8196704]
 Del 17 av 20
1.25–7.00 SVT24 [34386471]

10.30–17.00 24 direkt [44273951]
17.15 Det judiska dilemmat (R) [890864]
 Dansk dokumentär från 2007.
17.50 Fotbollskväll (R) [69721]
18.20 Nyhetstecken [7471135]
18.30 Oddasat [83222]
18.45 Uutiset [7931609]
18.55 Sportnytt [6591796]
19.00 Rapport [28222]
19.10 Regionala nyheter [7983425]
19.15 Talar i 24 direkt [606406]
 Barbro Beck-Friis talar om djurens betydelse för människans livskvalitet. Hur man blir lite gladare, lite friskare och lite lyckligare med ett sällskapsdjur.
20.00 Kulturnyheter (R) [78241]
20.15 Regionala nyheter [1445680]
20.30 Psalmtoppen (R) [4628]
 Musikprogram. Temat för sångerna i kväll är glädje och Cyndee Peters är gäst.
21.00 Där ingen skulle tro att någon kunde bo [6609]
 Norsk reportageserie från 2007. I den lilla byn Indre Fure lever en handfull människor. Byn ligger på Stadlandet, en halvö som är extremt hårt utsatt för hårt väder från havet, som stormar näst intill oavbrutet därutånför.
21.30 En bok – en författare [8680]
 Karin Andersson intervjuar historieprofessorn Kjell Östberg om boken "I-takt med tiden". Den första vetenskapliga biografin över förre statsministern Olof Palme. Även 8/6.
22.00 Aktuellt [5593]
22.30 Vetenskapsmagasinet [4864]
 Rymdens nya härskare. Indien tar nu upp kampen med Kina om att bli nästa stora nation i rymden. "Vetenskapsmagasinet" är på plats i Bangalore, centrum för Indiens rymdprogram som redan har uppåt fyrtio år på nacken.
23.00 Sportnytt [27785]
23.15 Regionala nyheter [4501357]
23.25 Mästarlaget [3090319]
1.00–2.00 Konsten som sprängkraft (R) [7823297]
 K special.

7.30 Ensamma hemma [9510086]
8.25–9.25 Rachael Ray [6410319]
9.55 Desire [8398777]
10.50 Våra bästa år (R) [9028574]
11.40 Oprah Winfrey show (R) [3969338]
12.30 Rachael Ray [5885406]
13.25 Momento [8510852]
13.50 Våra bästa år [5082932]
14.40 Oprah Winfrey show [2276222]
15.35 Cityakuten [9464222]
16.30 Nanny [940338]
17.00 Project runway [914048]
 Amerikansk realityserie från 2005. Del 10 av 13.
18.00 Hell's Kitchen [918864]
 Amerikansk realityserie från 2005. Del 2 av 10. Det blir hetare och hetare i köket. De tävlande kämpar hårt för att imponera på Gordon Ramsay genom att rensa bläckfisk.
19.00 Extreme home makeover [753864]
 Amerikansk inredningsserie från 2006. Då Danny plötsligt dog i en hjärtinfarkt, stod Janet ensam med nio barn utan vare sig livförsäkring eller inkomst.
20.00 Du är vad du äter [759048]
 Svenskt livsstilsprogram från 2007. Patrik och Birgitta lever på kaffe, godis och halvfabrikat. Anna sätter dem på strikt ekologisk kost.
21.00 Life [382390]
 Amerikansk kriminalserie från 2007. Del 5 av 11. En kvinna utklädd till ängel hittas död. Crews och Reese får reda på att offret varit inblandad i en bluff med ryska "postorderbrudar". Även 7/6.
22.00 Cake [992951]
FILM Amerikansk komedi från 2005. En resejournalist som utnyttjar sin livsstil som ogift till fullo återvänder hem för ännu ett av sina gamla vänners bröllop. I rollerna: Heather Graham, David Sutcliffe, Taye Diggs. Regi: Nisha Ganatra.
0.00 Navy CIS [373278]
1.00 Aliens – återkomsten [39773520]
FILM Amerikansk science fiction-film från 1986. I rollerna: Sigourney Weaver, Michael Biehn.
3.30 Hotel Babylon [1938704]
4.30 The shield [8582029]
5.20–6.05 Hex [4440810]

6.00 Lättlagat (R) [1391864]
6.50 Nyhetsmorgon [31445222]
11.00 Skilda världar (R) [569512]
12.00 Tillbaka till Aidensfield (R)
12.55 Hem till gården [786512]
13.20 Hem till gården [9923628]
13.55 Nyheter (R) [2463086]
14.00 Trav: Dagens rätt [707951]
14.25 Nya tider (R) [166135]
14.55 Doktor kan komma (R) [2295357]
15.50 Nyheter (R) [8721593]
15.55 Advokaterna (R) [8791777]
16.55 Inte helt perfekt [4882067]
17.25 Hope & Faith (R) [358593]
17.55 That '70s show (R) [715864]
18.25 Äntligen hemma (R) [265280]
19.05 Keno [1029628]
19.10 Äntligen hemma, forts (R) [185999]
19.30 Ekonominyheter (R) [577951]
19.40 Vädret [1005048]
19.45 Lokala nyheter [7283425]
19.55 Lokalt väder [2157864]
20.00 Nyheter (R) [333999]
20.30 EM-Magasin [325970]
 Svenskt fotbollsmagasin från 2008.
21.00 Säsongavslutning: Äntligen hemma [380932]
 Svenskt inredningsprogram från 2008. Isabelle Halling gör om ett kök som har allt man kan önska sig. Bosse Rappne anlägger ett ogräsfritt trädgårdsland. Även 7/6.
22.00 Folksam Grand prix [386116]
23.00 Nyheter och Sporten [594609]
23.35 Vädret [7931203]
23.38 Lokalt väder [307931203]
23.40 Ice road truckers [382715]
0.35 Säsongavslutning: Ice road truckers [8104013]
1.30 Ghost whisperer (R) [6884094]
2.25 Ghost whisperer (R) [4077574]
3.20 Rockskolan: La reunion (R) [9002487]
3.45 Säsongavslutning: May-day (R) [6531162]
4.35 Lost (R) [1984346]
5.15–6.00 Ghost whisperer (R) [4449181]

6.00–10.00 X3M: God morgon med A-laget
16.35 Bettina på turné
 Muminförvaltaren Sophia Jansson och tv-aktuelle Mark Levengood är gäster i soffan. Textat.
17.14 Kortnytt
17.15 Äventyr i Anderna
 Dokumentärserie. Del 2 av 6. Expeditionens åtta ungdomar har problem med syrefattig luft.
17.45 Buu-klubben
18.15 Tv-nytt
18.30 Dokumentären: Ostindienfararen
 Det rädde klar sikt, grundet var känt – ändå seglar Göt-heborg rakt på, och förliser i september 1745.
19.25 Norge runt
 Ole och Oliner. I Steinkjer firar man bröllop på samma sätt som 1889.
19.30 Vinnarskallar
 Dramaserie. Markus vill att de andra ska vara med och spela Nico ett spratt, men Emma tvekar.
19.45 Loppshop (R)
 Jonas och Hanna bygger flaskraketen och vindsnurra och Testloppet testar cykel-pumpar.
20.00 Tv-nytt
20.20 5 minuter
20.25 Obs
 Aktualiteter.
21.00 Sportmagasinet
 Människor i idrottens värld.
21.30 Hata handboll
 Del 8 av 8. Statyer kommer att resas till er ära.
22.00 Rebus
 Del 10 av 10. Luffarschack. När Rebus skall vittna i högst domstolen i ett mordfall får han veta i sista ögonblicket att behandlingen har skjutits upp – pga ett formfel han själv har begått. Och snart återfinns den misstänkte mördad på samma plats som hans offer.
23.10 Kvällsnytt
23.20 Ratatosk
 Kulturmagasin. Upplevelser, upptäckter och tankar.
23.50 Oddasat
0.05–2.35 Tennis
 Franska öppna. Kommentator: Ville Nygård.

ÅLANDSKANALEN

Kl 6.30, 7.30, 18.30, 19.30, 21.30, 22.30 och 23.30. Nyheter

ÅLANDS RADIO 91.3 MHZ

6.45–10.00 Gomorron. Med Kjell Brändström. **6.50** Beträktelse. Av Benita Muukkonen. Sänds även ca. kl. 20:40. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.02** Musikaletten: Spelmansmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sagostunden. Idag lyssnar vi till den andra delen av Jerins saga ur Ann-Christin Wallers bok Små Sommarsagor, skriven och uppläst av Ann-Christin Waller. Veckans samtliga avsnitt sänds även på fredag kl. 12:30. **10.00–15.00** Mittpådan. Med Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15–12.30** Kulturen. Sänds även kl. 17:45 och i repris på lördag kl. 09:15. **13.00** Ålandsnytt. **13.03** Rätt skall vara rätt. Frågetävling. **14.00** Ålandsnytt. **14.03** Lyssnarnas telefonönskemusik. **15.00** Ålandsnytt. **15.03** På vift. Möt våren med Ålands radio. Varje tisdag fram till midsommar besöker vi någon spännande plats. Repris på lördag kl: 15:00. Med Eva Ericsson. **16.00** Aktuellt. **16.15–17.45** Åland idag. Nyhetsmagasin med reportage, intervjuer och debatter. Med Albin Dahlin. **16.15** Perspektiv. Åland idag åker runt och besöker de åländska kommunerna och tar tempen på dem. Hur ser egentligen framtiden ut efter kommunvalet 2007? **17.00** Ålandsnytt. **17.45** Kulturen. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. **18.06** Musik. **18.30** Gäst i Gomorron-studion. Repris från Gomorron. **18.40** Musik. **19.00** Ålandsnytt. **19.10** Åland idag. **20.00** Ålandsnytt. **20.03** Åland idag. **20.40–20.45** Beträktelse.

Se det med egna ögon!

www.24.ax

6.55 Ettans morgon-tv [19996883]
9.15 Familjen Serrano [7118883]
 Marcos gläds åt det stundande bröllopet.
10.35 Svansjön [7040222]
11.00 Tv-nyheter [38311]
11.05 Tillbaka till Aidensfield [1243932]
 Blått vatten.
12.00 Dagens rubriker [22425]
12.45 Nöjesråvarna [948154]
13.15 Släktträdet [7167357]
13.40 Den vida naturen: Märkliga svampar [3965970]
14.30 Läkarna (R) [2796]
 Anoushka försöker övertyga Steve om att hon bara är intresserad av ett platoniskt förhållande. Kate har tråkiga nyheter för Mac.
15.00 Tv-nyheter [33661]
15.05 Läkarna (R) [712512]
15.40 Familjen Serrano [3470777]
 Marcos gläds åt det stundande bröllopet. Eftersom Diego är på sjukhus räcker Santi en hjälpande hand åt sin brorsson.
17.00 Tv-nyheter [69048]
17.08 Tillbaka till Aidensfield [300968338]

17.57 Sex miljarder andra [203118845]
 Mikä meille ihmislille on tärkeää? Tänään aiheena on rakkaus.
18.00 Tv-nyheter och väder [2777]
18.30 Viborgska viken sommaren 1944 [52357]
 Sommaren 1944 utkämpades avgörande strider på land, till havs och i luften vid Viborgska viken.
19.30 Javisst, herr premiärminister (R) [35]
 Del 2 av 16.
20.00 En sann historia: Systemlösa [48]
20.30 Tv-nyheter och väder [88116]
 Text-TV 335.
20.55 Sporttrutan [8934406]
21.00 Min kärleks sommar [1139154]
22.25 Tv-nyheter [3385574]
22.30 Värsta veckan i mitt liv [83]
23.00 Green Wing – sjukhusblunder [98999]
23.55 Euronews [6286406]
0.05 Uutisikkuna [53497520]
4.00–6.55 Uutisikkuna [64384013]

6.00 Tellus-frågesport [7264715]
7.15 Lilla tvåan [67165203]
7.18 Vädertipparen [367165203]
7.19 Från blomman till blomman: Violer [405860999]
7.24 Satu och Matti [405850512]
7.27 Göran Frisk [201679203]
7.39 Nasse [402405319]
7.47 Molly [206289067]
7.52 Neppajymy-klubben [206288338]
8.00 Lymlarna! [28086]
8.23 Harry och dinosaurierna [304709390]
8.45 Katten också! Remix [7256767]
9.00 Poinzi [90203]
9.15 Nyheter
10.35 Summern [6143512]
11.35 Den fjäderprydda draken [2092208]
12.25 Hjärtan i brand [3673999]
12.50 Hjärtan i brand [68777]
13.15 Finland, våra fädernes jord (R) [4779883]
FILM Finsk film från 1940. I-rollerna: A. Ikonen, E. Kaipainen.
14.40 Nyhetsåret [3093574]
14.45 Dom: Amatörarmén [869864]
15.15 Den röda tråden

[2963574]
16.00 Summern [17796]
17.00 Sagwa [1113]
17.26 Lilla tvåan [100807154]
18.00 Bara för en kväll [44628]
18.50 Tv-nyheter [7949628]
19.00 Regionala nyheter [11932]
19.10 Sporttrutan [7976135]
19.15 Tvåans sommarväder [7973048]
19.20 Akuten: Tuberkulos dödar igen [4347425]
20.00 En ny start i livet [96932]
20.50 Inrikesprofilen [5484932]
21.00 Aktuella tvåan [43864]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [6425135]
22.05 Dokumentärprojekt: Sammen [8874932]
23.30 Dokumentärprojekt: Ett rop i vinden [46048]
0.25 OK – oikea kysymys tv-peli [5181907]
1.00 Sanapeli [7816907]
2.00 Tellus-frågesport [1112549]
3.00 Dolt ord [1116365]
4.00 Sudoku [1125013]
5.00–6.00 Frågespel [1209029]

5.50 Väder [10219574]
6.25 God morgon Finland [75415319]
9.10 Vad ska vi äta idag? [6494406]
9.15–10.15 Ett bord för tre [9424338]
10.45 Emmerdale [6397425]
11.15–11.45 Emmerdale [6387048]
15.45 Matstället [1064593]
16.00 Biisikärpänen [201086]
17.00 De vackra och de djärva [214425]
 Hi-hi, det var det här min dröm betydde!
17.30 De vackra och de djärva [185870]
 Patientbesök på nyårsafton.
17.55 Vad ska vi äta idag? [7279425]
18.00 Emmerdale [218241]
18.30 Emmerdale [293932]
 När världen går under.
19.00 Sjuans nyheter [222999]
19.15 Ekonomi nyheter [420883]
19.25 Dagens väder [3713628]
19.30 Dolda liv [678574]
 Skulden förstör familjelyckan hos Sievinens.
20.00 Gossip Girl [684226]
 Amerikansk dramaserie. Su-

perhemlighetsfulla Gossip Girl vet allt om alla och skriver om det i sin blogg.
21.00 Bevisligen skyldig [688086]
 Amerikansk dramaserie. Musik som mördar. Om detektiven Lilly Rush som undersöker tidigare olösta brott.
22.00 Tians nyheter [139406]
22.20 Resultatrutan [3576777]
22.30 Keno [676796]
22.31 C.S.I. Miami [100669951]
 Sjörovarna. Några dykare hittar sex sammanbundna lik i havet. Skultajat löyrtävät merestä kuusi toisiinsa köytettyä ruumista.
23.30 C.S.I. Miami [665135]
 Efter fallet. CSI stöter på en verklig brottshärva när teamet undersöker ett fall med en man som har ramlat från ett tak.
0.30–1.00 Earls liv [6878384]
 Amerikansk komediserie. Ett riktigt jobb.

”Det är alldeles fruktansvärt
hemskt att inte Klintens livs mera
finns.

MESSARE

debatt

Här kommer ett brev
från din sjukdom...

■ **Hej!**
Jag undrar om du glömt mig, jag är din sjukdom. Jag hatar möten. Jag hatar högre makter. Jag hatar alla som har ett program. Till alla som kommer i kontakt med mig: önskar jag Er lidande och död.

Jag är listig, falsk och stark, sådan är jag. Jag har dödat miljoner människor och jag är ännu inte nöjd. JAG älskar att överaska dig. JAG älskar att låtsas som om jag vore din vän och din älskade. Jag har tröstat dig eller hur?
Fanns jag inte där när du var ensam? Då du bara önskade att dö, var det inte mig du ropade på?
Jag var hos dig. Jag älskar att göra dig illa. Jag älskar att få dig att gråta eller ännu

hellre älskar jag att få dig så avstängd att du varken kan känna smärta eller sorg.
När du inte känner något överhuvudtaget, då känner jag mig riktigt nöjd och allt jag ber dig om är ett långt lidande. Jag har alltid funnits där för dig. När det gick bra för dig i ditt liv, bjöd du in mig. Du sa att du inte förtjänade allt det goda och jag var den enda som höll med dig.
Tillsammans klarade vi av att förstöra allt som var bra i ditt liv.
Folk tar inte mig på allvar. Hjärnblödning tar de på allvar, hjärtinfarkt, ja till och med diabetes tar de på allvar. Idioter!!
Utan mig vore dessa saker inte möjliga. Jag är en sjukdom som alla hatar, men ändå kommer jag inte oom-

bedd. Du väljer att ha mig. Det är många som valt mig framför verklighet och frid.
Mer än du hatar mig så hatar jag alla som har ett tolvstegsprogram. Ditt program, dina möten, din högre makt. Allt detta sviker mig och jag kan inte arbeta på det sättet som jag är van vid.
Nu måste jag hålla mig i ro här. Du ser mig inte, men jag växer mig bara större än nån-sin. När du bara existerar, då lever jag. När du lever då bara existerar jag.
Men jag här här...
Tills vi möts igen, om vi möts igen, önskar jag dig lidande och död.

Drabbad tung missbrukare på vård

Drabbad. En missbrukare skriver om sin sjukdom. Bilden är arrangerad.
Foto: GUNNAR ROOS

Eckeröhallen. ”Med en placering i Mariehamn eller södra Jomala hade det kanske gått att få hallen att ekonomiskt gå runt.” skriver insändarskribenten. Här är det boule på gång i Eckeröhallen.
Foto: STEFAN ÖHBERG

Samhället bör köpa hallmattan

■ **Driftsbolaget** har inte finansiella möjligheter att byta ut mattan i Eckeröhallen.
Om mattan inte förnyas måste man stänga hallen vilket vore rena kapitalförstöringen. Den nuvarande ledningen har gjort vad den kunnat för att förbättra resultatet, så kanske det är möjligt att nå ett driftsresultat på plus/minus noll. Att få tillbaka investeringskostnaderna är nog att begära för mycket.
Det är lätt att stämma in med olyckskorparna och säga

Kalle Fogelström (s)

MESSA NYAN
Sänd SMS/MMS till 0457-3234444

■ **Våren och försommaren** 1987 var väl rekordkal? Eller? **0457.**

■ **På tal om att vissa** åländska resenärer är griniga över att Rosella tar kryssare gratis från Sverige så sägs det att ålänningarna är dom mest gnälliga och snålaste passagerare som finns! **0457.**

■ **Jag tycker att alla** med fet plånbok och som bor i Finström (det är ju ganska många) ska ”hjälpa” till och rädda Pålsskolan! Men kanske det är enklare att sucka än att öppna ”lädret”! Låt pengarna göra nytta och tänk på skolkidsen! **0457.**

■ **Du Mats du vet att vi** vet att du är en taker. Vi älskar dej ändå! **Puss.**

■ **Det är alldeles fruktansvärt** hemskt att inte Klintens livs mera finns. Jag är ledsen och saknar den och personalen. **En hjälplös 040 på Klinten!**

■ **Fredrik tar i...** **040.**

■ **All hail till kumlingemange** som tog sig ett dopp i ”poolen” vid Stadshusbacken i söndags morse... Av oss som fortfarande var vid medvetande så var det nog

fint med lite gratis underhållning i morgonsolen. Grattis till studenten också alla! **Abi-08.**

■ **Varför spottar Rosella** ut massor av svart rök? Man ser röken före båten! **Hoppas på svar!**

■ **Nu ska de börja omorganisera** inom Åhs igen. Det är ju ett beprövat recept för att skapa oreder i en redan dåligt fungerande organisation. Åhs behöver inte flera chefer. Det finns redan tillräckligt med svaga och inkompetenta chefer. Åhs behöver ledare med visioner som kan kommunicera och engagera. **Sirius.**

■ **Hej Grantis** som vart färdig i skolan i fredags. **0457.**

■ **Fy fan vad jag hatar** den här ön! Någon som joinar mej till Sverige? **040.**

■ **Finns det några singeltjejer** i åldern 19 till 23? **Singel kille 25.**

■ **GRATTIS till Linda Engbom** som tagit Student. **Britt-Marie Pettersson.**

■ **Arken, hur kan man bara** ha två bartender i tjänst en kväll som har sånt tryck som 31.5? Jag fick under hela natten vänta nästan 15 min för att få en grogg. **Arg.**

■ **Tack Patrice Karlsson** för kvigskjutsen i lördags! Tack även till grannarna Rosenback och svärföräldrarna som var duktiga och vallade in kvigorna. Hoppas vi får se din film Robert... **Kvigägarna.**

■ **Vems är den finska Toyota** landcruiser som står på Måsvägen? **0457.**

träffas och se vem du är. En kaffe kanske? **H.singelkille 30+.**

■ **Alltså elever i Strandskolan!** Särskilt sexorna, vet ni inte hur man hanterar gitarrer?! Det finns ju för f-n inte en enda med alla strängar! **0457.**

■ **Domkapitlets utredare** har fått fel adress. Det är till Mariehamn de borde komma. Vem skyddar vem? **0457.**

■ **De ser hemskt ut när Rosella** kör på Ålandshav, långa svarta moln som sträcker sig flera km över havet, usch! Så får de absolut inte vara! **En som har utsikt över Ålandshav.**

■ **De vuxna klagar** så mycket på mopeder hit och dit, men jag skulle säga att det är mer skit med bilar än mopeder... Det tycker jag att gårdagens Nyan bekräftade på sid 3! **H. Arg och förbannad.**

■ **Natalie, du är** en riktigt söt och fin tjej. ;D **puss på dej.**

■ **Fredric Olofsson är** det vackraste jag sett. Tyvärr är han upptagen :(**0457.**

■ **Ett företag här hemma** söker en ”systematisk snåljap” ser jag! Dom flesta jag känner är sådana så tjänsten bör nog vara i bruk omgående! **0457.**

■ **Du singeltjej 30+.** Jag bor ca 14 km utan för Mariehamn. Jag har inte barn. Var bor du då? Har du barn då? Skulle vara skoj att

Engångserbjudande

Använd kupongen du fick hem med Nyankortet!

T-shirt/linne

9,95€

(ord.pris 12,95)

TARA

Erbjudandet gäller tom 31.1.2009

Nyankortet

HÄLGE

ZITS

”Det talas mycket om politikerförakt, inte helt utan grund, men vem undersöker vad medborgarna tycker om medierna?
HANS ROSING, DEBATTARTIKEL I HUFVUDSTADSBLADET

ledare

Harriet Tuominen
Epost: harriet.tuominen@nyan.ax
Telefon: 528 464

Bakom ridån Ulf Weman

Vilken dag, suckade Tusse

Vilken dag, suckade Tusse och slocknade med huvudet i matskålen. Och det var inte vilken dag som helst, det var hans nionde födelsedag den 29 maj 2008. Dagen hade börjat ganska bra egentligen. Efter en tidig rekognoseringstur runt reviret i Bastvik återvände han hem strax innan familjen steg upp för att gör sig klara för ännu en arbets-/skoldag.

Inget oegentligt fanns att rapportera. Den gula (fula) kissen hade lyst med sin frånvaro. Tur var det för han började bli lite sur på den fräckhet som byfrassen visade upp. I höstas hade han så när blivit av med sitt högra öga i en fight. Det blev en ordentlig rispa på hornhinnan. Husse ordnade med ett veterinärbesök trots protester. Han bara avskyr att knölas in i en kattbur, åka bil och sedan komma till detta ställe i Godby där det luktar sjukdom och hund och man blir stucken med nålar och på fyllan.

Ögat hade ändå läkt något så när under vintern, men nu i solen märkte han att det var besvärligt. Inte nog med att han såg suddigt med ögat, det var också lite svårare att stänga iris och minska ljusinflödet. Härom veckan hade det varit en ny fight, och då hade han fått ett ordentligt bett i höger skinka, eller egentligen nere på låret. Familjen hade nog upptäckt skadan med tyckt att det såg ganska bra ut och han slapp godbyfärd denna gång.

Men så på födelsedagens morgon tyckte både stor- och lillmatte att han var lite visen. Och när han sedan tog sig till att fråsa åt stormatte när hon skulle försöka fösa ut honom avgjordes det att han var sjuk och att såret nog såg mer illa ut än tidigare. Husse, som åkt till stan lite tidigare, fick ett meddelande på mobilen och ordnade med en godbyfärd trots allt.

Det blev en kamp innan han var inom lås och bom i stora kattsburen. Ett försök att smita misslyckades eftersom lillmattes ljuva lockrop och hungern i magen drev honom hem igen. När sedan husse bestämt, med handskar på händerna, pressade in honom i buren, var det lika bra att ge upp och låta saker och ting ske. Mycket riktigt! Det luktade sjukdom och hund och efter ett stick i rumpan var det ajöss med det nyktra livet. Såret såg ut att läka bra men det blev ändå rakning, tvättning och en antibiotikakur.

Väl hemma började livsandarna återvända, men det var värst vad allt snurrade. Golv och väggar bytte hela tiden plats. Var är matskålen nu igen? Bra där är bastun, där är maten. Vilken födelsedag, men man fick sig ett rus i all fall, tänkte Tusse och slocknade med näsan i "lamm och hjärta i läcker sås".

Ska valfinansieringsdrevet lyckas fälla Vanhanen?

Under lupp. När lantrådet Viveka Eriksson i vintras träffade statsminister Matti Vanhanen i Helsingfors var allt ännu frid och fröjd. Nu går debatten het om huruvida Vanhanen och andra politiker har låtit sig påverkas genom frikostiga valbidrag av några stora affärsmän, som behöver politikernas stöd för sina planer.
Foto: EERO KYTÖMAA

Den storm kring valfinansieringen som knappt krusar debattytan på Åland håller på att sätta statsminister Matti Vanhanens regering i gungning. Det är inte bara oppositionen som agerar. Den största rikstidningen Helsingin Sanomat driver på med nya avslöjanden varje dag.

Det hela började litet tövligt, för att säga det på åländska, med att ledaren för centerns riksdagsgrupp **Timo Kalli** tyckte att han inte behövde berätta vem som betalat hans valkampanj eftersom det inte finns något straff för den som vägrar. Sen visade det sig att en lång rad kandidater, en del av dem glömska, fått valbidrag inför riksdagsvalet i fjol av en förening, som arbetar för att utveckla landsbygden samt aktivera samhällsdebatten och valdeltagandet. Valbidrag är på inget sätt förbjudet, men man förväntas tala om varifrån pengarna kommer om någon bidrar med mer än 1.700 euro. Att det nu blev ett sådant rabalder beror på att några stora affärsmän var involverade, affärsmän som vill bygga supermarketer på landsbygden, vilket gällande lag sätter hinder i vägen för. Alltså har man gått in för lobbying för att få över politiker på sin sida och därmed få lagen ändrad. I stora drag handlar det om detta, det vill säga har politiker i det korruptionsfria Finland låtit sig köpas? Statsminister Matti Vanhanen har uttalat sig för att en av de aktuella affärsmännen skall få bygga ett nytt superköpcentrum. Och centern inledde sin valkampanj i ett annat superköpcentrum med samma ägare. Strax efter valet murade Vanhanen grundstenen hos en annan av affärsmännen och det har också varit på gång

att den affärsmannen skall få bergsrådstitel. Allt detta plockar Helsingin Sanomat fram bit för bit och granskar. Man ställer uttalanden mot varann och visar att berörda politiker inte har varit så ovetande om varifrån pengarna har kommit som man har låtit påskina. En väljare kanske inte uppfattar en superköpman som lika oskyldig som en förening för landsbygdens väl. Det hela blir med andra ord aningen pinsamt. Så kom i går ytterligare en spik i kistan. Tidningen kunde avslöja att föreningen, som strödde ut över 400.000 euro i valbidrag till i huvudsak center- och samlingspartistiska kandidater hade grundats på centerns partikansli. I partisekreterarens arbetsrum. Tidigare har partisekreteraren sagt att partiet har haft en undanskymd roll i sammanhanget.

Hur kan någorlunda förståndiga personer med lång politisk erfarenhet hamna i en sådan situation? En del av oppositionen i riksdagen anser nu att president **Tarja Halonen** bör upplösa riksdagen och utlysa nyval. Halonen tvivlar själv på att det blir så. I en tv-intervju har hon konstaterat att så länge regeringspartierna håller ihop så sitter regeringen kvar. Men hur länge orkar man hålla emot om drevet fortsätter? När tycker enskilda riksdagsmän, som inte har fått del av pengaregnet, att deras namn dras i smutsen? Hade man kunnat undvika hela situationen

genom att snabbt som blixten gå ut med alla detaljer så fort den första frågan ställdes? Vad lär vi av detta? Att inte underskatta medierna. Om regeringen är i gungning så är det mer Helsingin Sanomats än oppositionens verk. Och att även om rikslagen om valfinansiering tydligen inte var bra nog – den har ju kunnat kringgå och skrivs nu om – så är det hög tid att också Åland får en lag. Det spelar nämligen nästan ingen roll alls om statsministern har låtit sig påverkas i sin syn på superköpcentra i ödemarken. Det räcker med att misstanken finns, det vill säga att han och hans medhjälpare agerar på ett sätt som gör att misstanken kan vakna. För att undvika detta behövs spelregler.

Harriet Tuominen

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland
Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag, fredag och lördag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2007: 7.285 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Vid utebliven tidning ring Posten tfn 22 777 vard kl 7-14 övriga tider telefonsvarare.
Nya Åland: tfn 23 444 vard kl 8.30-16.15.
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Tf. Harriet Tuominen
fn (018) 528 441
harriet.tuominen@nyan.ax

Nyhetschef:
Anna Björkroos/Ulf Weman
tfn (018) 528 442
sport@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Kiki Alberius-Forsman
tfn (018) 528 451
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2008
Fortlöpande helår..... 179 €
halvår..... 95 €
kvartal 49 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14
Lörd	tor kl 14	tor kl 12	tor kl 12

Target: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmaterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 02.45 L 4) → 07.00/08.00 5) → 13.35 13.45 → 19.15/20.15 → 00.45 L	ÅBO → 07.00/08.00 5) → 13.35 → 19.15/20.15 → 00.45 L	M:HAMN → 13.35 → 00.45 L
M:HAMN 23.55 2) → 09.55/17.00 1) → 04.15	H:FORS → 09.55/17.00 1) → 04.15	M:HAMN → 04.15

Passagerare med el. utan fordon skall vara på plats i check-in sen. 30 min före avg. varefter incheck/bilj./försälj. ej kan garanteras

M:HAMN 04.25 2) → 09.30/17.00 2) → 23.45 13.45 5) → 18.15/19.15 3) 5) → 02.40 L 00.50 L → 06.10/07.10 → 13.35	STOCKHOLM → 09.30/17.00 2) → 23.45 → 18.15/19.15 3) 5) → 02.40 L → 06.10/07.10 → 13.35	M:HAMN → 23.45 → 02.40 L → 13.35
--	---	---

L = Långnäs

- 30,5 Charter, 1.6 avg. 18.00
- 31,5 Charter
- 31,5 avg. 20.45
- 1.6 avg. 03.45, 2.6 och 3.6 ur trafik
- Festival ur trafik 1-2.6

Torgg. 14, tel 16 711 eller 06001 74552 (1,64€/besvarat samtal+alltid ins/msa)

TALLINK	
Sthlm - Mariehamn - Tallinn	
18.00 - 00.50 → 01.00 ¹⁾ - 10.00	10.00 - 05.00 ²⁾ → 04.50 - 18.00 ¹⁾
1) 14/6 Charter 2) 15/6 Charter	
Torggatan 14 • www.tallinksilja.fi • tel 16 711 el. 06001 74552 (1,64 €/besvarat samtal + alltid ins/msa). Check-in senast 30 min. före avgång	

Tre turer dagligen

Skoj ombord varje dag! Kryssningsvärdar vardagar med musikunderhållning, frågesport, show, melodikryss och bingo (måndagar). Lördagar dansorkester och söndagar jazz/evergreens. Se hela programmet på www.eckeroelinjen.ax/underhallning

Turlista 25/4-7/9 (lokala tider)

Från Eckerö	alla dagar	8.30	13.30	18.30	Från Grisslehamn	alla dagar	10.00	15.00	20.00
-------------	------------	------	-------	-------	------------------	------------	-------	-------	-------

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster, 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm ① Tekniska högskolan 2 h före alla båtavgångar. Till Uppsala 13.30- och 18.30-turen. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan (Willy's) kl. 8.00 och 13.00 till 10- resp. 15-turen. Från Mariehamn, Bussplan 1 h före båtavgång. Till Mariehamn efter båtankomst. **Extra turer: från Eckerö 22/6 kl. 23.00, från Grisslehamn: 19/6 kl. 23.45**

Bokning tel. 28 300, växel 28 000. Grisslehamn 0175-258 00. Bokning även på www.eckeroelinjen.ax

ECKERÖ LINJEN
Torggatan 2, 22100 Mariehamn

Fem-dygns-prognos

nyan.ax

Hållbar utveckling

5 ÅRS KVALITETS-GARANTI PÅ ALLA PERSONBILAR

ZEBRA BIL
www.zebrabil.ax • tel 31 762

ÅLANDSTRAFIKEN tom 31.8.2008

MARIEHAMN-KAPELLSKÄR

Dagligen

MAR	KAP
07.30 →	08.30
12.45 →	14.00
18.30 →	19.30
12.00 →	09.00
18.00 →	15.00
23.00 →	20.00

ANM Midsommarafton ej avgång Mar-Kap 18.30 och Kap-Mar 20.00. Midsommardagen ej avgång Mar-Kap 07.30 och Kap-Mar 09.00

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L →	06.30
04.35 M →	09.40
10.15 M 1) →	15.30
14.25 M →	18.55
14.10 M →	07.45
23.35 M →	16.45
07.45 M →	18.00
03.20 L →	20.10

ÅLAND-FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L →	07.35	
14.25 M →	19.50	
23.45 M →		10.00
14.10 M →	08.45	
01.00 L →	21.00	
04.25 M →		17.30

1) Reservation för charteravgång. Kontakta vår resebutik för information.

M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. före ord. avg.

BUSS: transfer med Sundqvists, Mariehamn (Storagatan 2)-Långnäs 1h före avg. Även Långnäs-Mariehamn alla avg 12 EUR/person.

VIKING LINE

Storagatan 2, tel 260 11, bokn. 262 11
www.vikingline.ax

Öppet dygnet runt hela sommaren!

Shell Mariehamn
Ö. UTFARTEN, TEL. 12 360.

TISDAG 3 JUNI 2008

dagens ålänning

”Nu rekommenderar man murad vägg”

Dagens ålänning är nyutexaminerade husbyggaren **Tomas Husell** från Brändö Torsholma. Han är tjuugo år och Nyan träffar honom i Saltvik på en strand, vid en liten snurrebåt.

Gratulerar till din examen, men vad gör en Brändöbo i Saltvik?

– Jag umgås med min flickvän och ska just ut och lägga nät. Jag brukar alltid få mycket fisk, men jag har aldrig fiskat här så vi får se.

Det låter som en lugn och skön sysselsättning för Tomas som ska börja jobba för Brändö Bygg. Hans framtidsplaner är att jobba där tills han hittar på något annat. Tomas har alltid velat bli byggare, men han har även haft sin håg till bilmekanikeryrket.

Varför valde du bygg då?

– Man tar något som man kan stå för. Behöver man inte anstränga sig så mycket. Jag är bättre på att bygga än att mecka.

En månads semester

I sommar ska Tomas först jobba en månad, sedan har han en

Husbyggare. Tomas Husell är nyutexaminerad husbyggare med intresse för att mecka med bilar.

månad semester. Det kan låta som oförtjänt semester, men byggfirman har ingen verksamhet under juli månad. Under semestern ska Tomas umgås med kompisar, resten är öppet.

Vad är senaste nytt inom byggbranschen?

– Man ska inte använda gipsskivor i badrum längre. Det orsakar lättare fuktskador. Nu rekommenderar man murad vägg.

Du fick din examen i fre-

days, hur firade du att tre års slit är över?

– Först åt jag middag med min flickvän och sen var jag på Arken med mina kompisar.

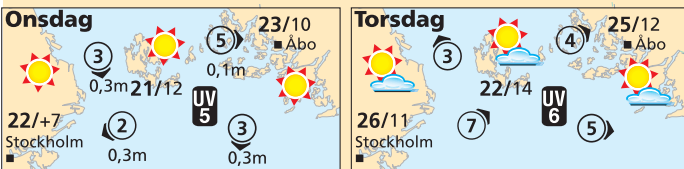
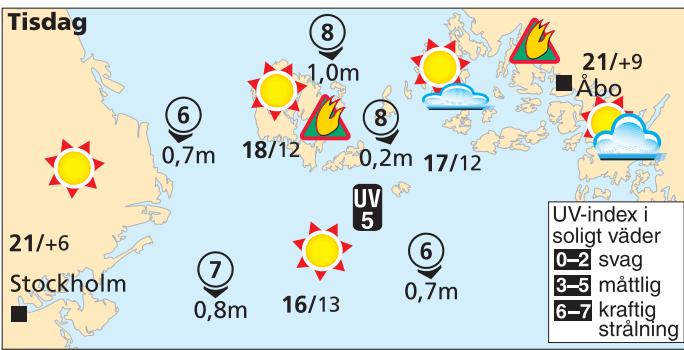
Vem vill du hälsa till?

– Till alla som jag känner och alla som känner mig. Speciellt hälsar jag ändå till min flickvän **Nadja**.

Text och foto: **NINA SMEDS**
nina.smeds@nyan.ax
tfn 528 406

vädret

dagens rätt

I går kl 15	temp.	moln.
Jomala	17	moln.
Åbo	20	moln.
Helsingfors	21	moln.
Stockholm	22	moln.

temp.	vind	m/s
Nyhamn	14	VNV 5
Märket	10	NNV 7
Kumlinge	13	N 7

Vattenståndet i går kl 15	Föglö	Åbo
-35 cm	-35 cm	-35 cm

Solen i dag	Upp	Ner
Mariehamn	4:25	22:52
Helsingfors	4:04	22:33
Stockholm	3:41	21:52

METEOROLOGISKA INSTITUTET

Värdertjänsten Tel.0600 10600 3,95 /min +Isa

Pasta med skinsås

4 portioner pasta
3 msk vetemjöl
6-7 dl mjölk
6 msk grädde eller smör
1,5 tsk salt
1 krm vitpeppar
3-4 skivor kassler
Koka pastan enligt anvisningar på förpackningen. Skär kasslern i tärningar. Såsen: Vispa ut mjölet med lite av mjölken och vispa i resten av mjölken. Tillsätt grädde eller margarin. Sätt på plattan och koka upp under omrörning. Låt koka ett par minuter. Tillsätt kasslertärningarna och låt koka ytterligare ett par minuter. Smaka av med salt och peppar. Vill du ha såsen tjockare kan du reda med majzena. Slå upp pastan i en skål och slå såsen över. Servera med grönsaker och sallad.

TIPSA 0457 313 4444

MESSA 0457 323 4444

RING 018 23444

STOL
Adiron vit **229€**

FOTBALL
Adiron vit **89€**

KVALITET & STIL FÖR HEMMET

allaRum.

I Magasin • Torggatan 6, 22 100 Mariehamn • Tel 15 915
Måndag - fredag 10.00 - 17.30, lördag 10.00 - 14.30

★★★ **KALMERS** ★★★

NYHETER I LAGER!

redKnives

GSM-LARM FÖR BIL, BÅT m.m.
Kan relästyra ex. vattenvakt m.m.
Båtsats € 695 Bilsats € 647

BÄRBAR MARIN VHF Icom IC-M33
Helt vattentät, flyter. Som tillbehör finns bl.a. extra batterikassett för nödbruk, vattentät monofon m.m. **€299**

IKOM

VIKINGAGRÄND MÅN-FRE 8.30-17 LÖRD 9-13
TEL 28 827, 28 830 WWW.KALMERS.AX

Lär dig DYKA till sommaren!

DYKARKURS start lördag 14/6.
Sista anmälningsdag 5/6.
OBS! Endast 4 platser kvar.

Kontakta:
Jan-Ola Karlsson
Tel 040 584 5122

CMAS

STIGA

KAMPANJPRISER

Villa åkklippare till kampanjpris!

PARK COMPACT 16 4WD HST

5.290 € **4.900 €**

Marknadens förmånligaste fyrhjulsdrift! Liten och smidig frontklippare med äkta midjestyrning. 15,5 hk B&S-motor, 95 cm combiaggregat

PARK PRETIGE 18 4WD HST

En säljsuccé! Fyrhjulsdrift frontklippare med äkta midjestyrning. 18 hk-motor, 95 cm combiaggregat

6.190 € **5.790 €**

tomtplanering

Vikingagränd, tel. 23 675
Öppet: vardagar 10.00-17.00 lörd. 10-13

NYPOTATIS SVENSK

109 kg

Gäller mån-lör

MATHIS

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.ax

BLACK JACK

CAMPINGGRILL
med tillhörande kylväska.
Perfekt i båten. **24€**

barbecook
www.barbecook.com

VÄLKOMMEN!

colorama **TL Färghuset**

Möckelörondellen tfn 16 216 . Öppet: vard 7.30-18, lörd 10-14

DATA GROUP

HP COLOR LASERJET C1215N

• Svart/vit 12 sid/min
• Färg 8 sidor/min

Sommarpris
Pris 249,-

MKAB

Skarpansv. 26, tel 13 536, fax 16 566
Öppet: vardagar 8.30-17.00

datorer • nätverk • skrivare • kopiatorer • service • kassasystem • kontorsmöbler • kontorsmaterial